

Bakarska ZVONA

MJESEČNIK ZA KRŠĆANSKU KULTURU

RIJEKA · PROSINAC 2014. · BROJ 10/477 · GOD. LII · CIJENA 7 KN

Poruka i čestitka riječkog nadbiskupa Ivana Devčića za Božić

**Došašće i Božić pozivaju da se
zagledamo u Nazaretsku obitelj**

Poruka i čestitka gospičko-senjskog biskupa Mile Bogovića za Božić

„Mi se dičimo i u nevoljama“ (Rim 5,3)

Došašće i Božić pozivaju da se zagledamo u Nazaretsku obitelj

U Svetoj obitelji Marije i Josipa sve obitelji imaju zagovornicu i učiteljicu od koje mogu naučiti odakle crpsti snagu za podnošenje i prevladavanje problema, kriza i poteškoća na koje nailaze i koje ih prate na njihovu zajedničkom životnom putu.

Draga braćo i sestre!

1 Prije otprilike šest mjeseci, u predvečerje svetkovine sv. Vida, nebeskog zaštitnika naše nadbiskupije i katedrale, otvorili smo Godinu obitelji u našoj nadbiskupiji, koja ima cilj podsjetiti nas na važnost ustanove braka i obitelji, kao i na poteškoće s kojima se danas susreću i na to kako im kao Crkva možemo pomoći. U tom su nam nastojanju od velike pomoći smjernice pape Franje, koji u bračnoj zajednici muškarca i žene vidi „jedinstveno dobro, prirodno, temeljno i lijepo za osobe, obitelji i društvo“. Ali to je dobro, unatoč njegovoj neprocjenjivoj vrijednosti i važnosti, danas malo cijenjeno i loše tretirano. Razlog je za to, prema Papi, pogrešno shvaćena sloboda „koja je donijela duhovno i materijalno opustošenje bezbrojnih ljudskih bića“. To je sloboda koja izbjegava konačne i neopozive odluke i obveze te, umjesto toga, bira i promiče „kulturu provizorija“ koja ne prihvaća nikakvo neopozivo vezivanje ni za što i ni za koga. Nasuprot tome, Papa je uvjeren kako je obitelj, zasnovana na braku između muškarca i žene, koji su se obvezali na međusobnu vjernost i zajedništvo do kraja, jedina prava brana protiv individualističkog i egoističkog raslojavanja društva i čovječanstva. Zbog toga on poziva ne umarajući se: „Vrijeme je da se shvati kako je lijepo, istinito i dobro stvarati obitelj, biti danas obitelj, kako je to neophodno za život svijeta, za budućnost čovječanstva.“

2 Tijekom proteklih šest mjeseci, otkad smo otvorili Godinu obitelji u našoj katedrali, pokrenuli smo više inicijativa u vidu pomoći našim obiteljima kako bi živjele i ostvarivale svoje poslanje u duhu upravo spomenutih napatuka pape Franje i trajnog crkvenog učenja o bračnom i obiteljskom zajedništvu. O tome smo razgovarali na različitim svećeničkim susretima i skupovima usredotočujući se pritom poglavito na mnoge probleme bračnog i obiteljskog života danas, ali i na moguću pomoć koju kao Crkva možemo i trebamo pružiti obiteljima u odgoju djece i u trenutcima krize. Djelatnice našeg nadbiskupijskog Ureda za pastoral obitelji obišle su naša dekanatska sjedišta i neke veće župe kako bi zain-

teresirane upoznale s ponudama i djelatnošću Ureda i obiteljskog savjetovališta koje pri njemu djeluje. Pored toga, u želji da se obitelji što bolje upoznaju sa svojim pravima, ovogodišnju Obiteljsku školu Riječke metropolije posvetili smo temi „Obitelj i pravo danas“. A kao posebno vrijednu inicijativu koja se svakodnevno provodi u mnogim našim župama želim istaknuti zajedničku molitvu za naše obitelji.

3 Dodatni poticaj da svi ozbiljno shvatimo i zdušno prihvatimo ovu Godinu obitelji daje nam Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se, kako je poznato, održati 19. travnja 2015. u Svetištu Majke Božje na Trsatu. Biti organizator i domaćin takvog susreta velika je čast, ali i obveza za cijelu našu nadbiskupijsku zajednicu. Za to se moramo svi što bolje pripremiti koliko u organizacijskom toliko, i još više, u duhovnom smislu. Za ovo posljednje posebno je prikladno ovo adventsko i božićno vrijeme u kojem se neprekidno susrećemo sa Svetom nazaretskom obitelji čija se kućica, prema pobožnoj legendi, neko vrijeme nalazila na našem Trsatu. Crkva ne prestaje tu Svetu obitelj isticati kao uzor i primjer svim kršćanskim obiteljima. Papa Franjo, iako je izričito ne spominje, očito misli na nju kao uzor kršćanskim obiteljima kada kaže: „Obitelji su kućna Crkva, gdje Isus raste – raste u ljubavi bračnih drugova, raste u životu djece. I zato je neprijatelj tako snažno napada: đavao je ne želi i zato je pokušava uništiti.“ Te bi riječi u svakoj kršćanskoj obitelji trebale odjeknuti na način pitanja i upozorenja. Na način pitanja jer, slušajući ih, ne možemo se ne zapitati raste li doista Krist u mom braku i u mojoj djeci, odnosno koje mjesto zauzima Isus u mojoj obitelji u cjelini i u svakom od njezinih članova pojedinačno? S druge strane, spomenute riječi Svetog Oca pozivaju nas na duhovnu budnost jer se neprijatelj čovjeka od početka, a time i neprijatelj svake obitelji, ne umara u traženju načina kako da je razori i uništi. Zato je dobro poslušati upozorenje pisca Prve Petrove poslanice: „Otrijeznite se! Dbijte! Protivnik vaš, đavao, kao ričući lav obilazi tražeći koga da proždre. Oprite mu se stameni u vjeri...“ (1 Pt 5, 8-9).

ZVONA
MJESEČNIK ZA KRŠĆANSKU KULTURU

Izdavač: RIJEČKA NADBISKUPIJA I GOSPIČKO SENJSKA BISKUPIJA; Uređuje: Helena Anušić; Tehnička priprema: Danijel Delonga; Grafička priprema: Alen Čar - Slim; Tisak: TISKARA ŠULJIĆ; Uprava: Ul. Ivana Pavla II. br. 1, 51000 Rijeka; tel: 385 51 581 200; Uredništvo: tel: 385 51 651 006, fax: 581 221; e-mail: mjesecnik-zvona@ri.t-com.hr; Žiro račun: Nadbiskupija riječka mjesečnik Zvona, ERSTE BANKA, 2402006-1100122753; Broj računa za uplate iz inozemstva: ERSTE & STEIERMAERKISCHE BANK IBAN: HR 4124020061100122753; Cijena: 7 kn; Godišnja pretplata: 100 kn; Naslovnica: Obitelj Bulić

Pođimo stoga u duhu u Nazaret, u Marijinu i Josipovu školu, gdje možemo naučiti kako se radinost i vjera u Boga prožimaju, a krize pouzdanjem u njegovu providnost i poslušnošću njegovoj volji podnose i prevladavaju. Vrijeme došašća i Božića prikladno je vrijeme za takvo duhovno putovanje, stoga ga nemojmo potrošiti na bezvrijednosti. S tom željom neka vam je svima sretan i blagoslovljen Božić, rođendan Isusa Krista Spasitelja svijeta.

4. Ako se zagledamo u Nazaretsku obitelj, što ćemo vidjeti i naučiti? Prije svega, primijetiti ćemo kako je to obitelj koja je, unatoč svojoj posebnosti, u mnogočemu slična svakoj obitelji. Možda će nam najprije upasti u oči njezine kušnje u kojima ćemo, bez obzira na vremensku distancu i na mnoge druge društvene, političke i ekonomske razlike, prepoznati i mnoge kušnje današnjih obitelji. To promatranje i uspoređivanje može na nas djelovati utješno i ohrabrujuće. Utješno jer ćemo, uspoređujući svoje kušnje s njezinima, uvidjeti kako to što nam se događa nije nikakva iznimka. S druge strane, primjer hrabra i uspješna nošenja Nazaretske obitelji s kušnjama može nas ohrabriti u našoj malodušnosti. Naime, promatrajući Mariju i Josipa osjetiti ćemo se ponukanima da se, poput njih, počnemo ustrajno boriti govoreći sebi: ako su oni mogli ostati čvrsti i vjerni Bogu i jedno drugome unatoč siromaštvu, beskućništvu, izbjeglištvu, progonstvu, nebrizi vlasti; ako ih ništa od toga nije moglo skršiti ni obeshrabiliti, to znači da postoji način kako i mi možemo sačuvati svoj brak, svoju ljubav i vjernost, svoju obitelj, makar smo pritisnuti sličnim problemima. Koji je to način? Koje rješenje? Kako bismo na to odgovorili, potrebno je pažljivo promatrati Nazaretsku obitelj, peripetije koje je prolazila i zamke na koje je nailazila te kako je iz svega toga izlazila uvijek čvršća i jača.

5. Marijin i Josipov zajednički život doživio je veliko iskušenje na samom početku. Evo kako to opisuje evanđelist sv. Matej: „Rođenje Isusa Krista zbilo se ovako. Njegova majka Marija, zaručena s Josipom, prije nego se sastadoše nađe se trudna po Duhu Svetom. A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti“ (Mt 1, 18-20). Kolikima se dogodilo slično da, nakon snova o zajedničkom životu u braku i gotovo već dovršenih priprema, njihov odnos odjednom upadne u nesavladivu krizu. Kod Marije i Josipa sam je Bog svojom „upletenošću“ u njihov odnos izazvao krizu koja je zamalo završila razlazom. Često se događa danas, kao i u prošlosti, da parovi zbog neslaganja u vjerskim ili svjetonazorskim pitanjima upadnu u teška iskušenja, što nerijetko završi oduštajanjem od zajedničkog života. Kako su Marija i Josip prevladali tu krizu? Sigurno su o tome međusobno razgovarali i sigurno je Marija pokušala Josipu objasniti što joj se dogodilo. Ali vjerojatno to Josipa nije uvjerilo i zato je razmišljao kako je otpustiti, a da je time ne izvrgne sramoti. Upada pritom u oči i to da Marija, nakon što joj je anđeo navijestio da ju je Bog izabrao za majku svoga jedinorođenoga Sina, nije o tome odmah razgovarala sa svojim zaručnikom nego je, nakon što joj je anđeo objasnio kako će to biti, bez konzultiranja s njime, odgovorila: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi“ (Lk 1, 38). Isto tako, ni Josip ne odustaje od nauma da otpusti Mariju na temelju njezina obrazloženja i uvjeravanja nego stoga što mu Bog u snu, po anđelu, poručuje: „Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga“ (Mt 1, 20). Čuvši tu božansku poruku, Josip bez oklijevanja „uze k sebi svoju ženu“, zabilježio je evanđelist Matej (Mt 1, 24). Dakle, Marija iz poslušnosti Bogu pristaje biti majkom njegova jedinorođenoga Sina, a Josip iz istog razloga mijenja svoju prvotnu odluku da otpusti Mariju te je uzima k sebi za ženu. To nam pokazuje kako su Marija i Josip prevladali krizu svoga odnosa dajući prednost poslušnosti Bogu, tj. tražeći i prihvaćajući prije svega njegovu volju u svom životu. Nije li to poruka i suvremenim

bračnim drugovima da u poslušnosti Božjoj volji traže rješenje svojih kriza i problema?

6. U tom povjerenju u Boga, iz kojeg se rađa poslušnost njegovoj svetoj volji, Marija i Josip prihvaćali su i rješavali i mnoge druge teške situacije u svojem zajedničkom životu. Tako ih nije obeshrabilo gotovo bezizlazna situacija u Betlehemu, kada ni u jednom svratištu za njih nije bilo mjesta, a Mariji je došlo vrijeme da rodi. U istom raspoloženju povjerenja u Boga i u poslušnosti njegovoj volji prihvatili su bijeg u Egipat, kako bi spasili Dijete. Na sličan način saslušali su i Šimunovo proroštvo u Hramu prilikom Isusova prikazanja, kada im je on nagovijestio da će Isus biti znak osporavan i da će samoj Mariji mač boli probosti dušu (usp. Lk 2, 54-35). Kako se ne sjetiti i tjeskobnih trenutaka kada su dvanaestogodišnjeg Isusa izgubili te ga tek nakon trodnevnog traženja našli u Hramu kako diskutira s učiteljima Zakona. Marijine riječi: „Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili“ (Lk 2, 48) najbolje svjedoče o tjeskobi koju su proživljavali dok su ga tražili, a koju nimalo nije ublažio njegov tajanstveni odgovor: „Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“ (Lk 2, 49). Evanđelist je zabilježio kako oni taj odgovor nisu razumjeli, ali očito zbog toga nisu izgubili povjerenje u Boga. Ta spremnost da u bespogovornoj poslušnosti traže i izvršavaju volju Božju bila je izvor snage kojom su Marija i Josip prevladali sve poteškoće u svom zajedničkom životu.

Ako se zagledamo u Nazaretsku obitelj, što ćemo vidjeti i naučiti? Prije svega, primijetiti ćemo kako je to obitelj koja je, unatoč svojoj posebnosti, u mnogočemu slična svakoj obitelji. Možda će nam najprije upasti u oči njezine kušnje u kojima ćemo, bez obzira na vremensku distancu i na mnoge druge društvene, političke i ekonomske razlike, prepoznati i mnoge kušnje današnjih obitelji.

7. Kako znamo i kako smo već rekli, slične muke i brige prolaze i danas bezbrojne obitelji kod nas i širom svijeta. Mnoge su, poput Nazaretske obitelji, u iskušenjima religiozne ili svjetonazorske naravi, u iskušenjima zbog odrastanja i osamostaljenja djece koja, poput Isusa, žele ići svojim putem; mnoge slično toj Svetoj obitelji trpe zbog siromaštva i nezaposlenosti, zbog nesolidarnosti okoline i samovolje moćnika. Sve one u Svetoj obitelji Marije i Josipa imaju zagovornicu i učiteljicu od koje mogu naučiti odakle crpsti snagu za podnošenje i prevladavanje problema, kriza i poteškoća na koje nailaze i koje ih prate na njihovu zajedničkom životnom putu. Marija i Josip crpili su snagu iz poslušnosti volji Božjoj, iz čvrste vjere u Boga i oslanjanja na njegovu providnost. To je put koji oni i nama preporučuju i na koji nas pozivaju. Ako slijedimo Božje putove, ne možemo propasti. A da bismo ih mogli otkriti i Božji poziv čuti, potrebno je u osobnom i zajedničkom životu čuvati prostore tišine i duhovne sabranosti. Upravo jer su duboko bili uronjeni u tišinu i molitvu, od Marije nam je sačuvano vrlo malo riječi, a od Josipa čak nijedna. Malo su govorili, ali puno slušali Boga i ljude oko sebe. Kao takvi, oni nas ne prestaju, posebno u današnjem vremenu koje je neobično bučno i rastreseno, pozivati da se okrenemo nutринi, sabranosti, istinskom duhovnom životu, dakako, ne zanemarujući svoje obiteljske dužnosti niti oduštajući od nastojanja oko boljeg statusa obitelji u društvu. Uvijek vrijedi zlatno pravilo: „Jedno činiti, drugo ne propustiti!“ Upravo je to bila odlika Marije i Josipa, upravo su tako svladali sva iskušenja i krize u svom zajedničkom životu. Molili su i radili, sve su očekivali od Boga i istodobno djelovali kao da sve o njima ovisi.

Vaš u Kristu odani

+Ivan, nadbiskup

Sadržaj:

Poruka i čestitka riječkog nadbiskupa Ivana Devčića za Božić	
Došašće i Božić pozivaju da se zagledamo u Nazaretsku obitelj	2-3
Poruka i čestitka gopičko-senjskog biskupa Mile Bogovića za Božić	
Mi se dičimo i u nevoljama	4-5
<i>Godina obitelji</i>	
<i>Obitelj Bulić</i>	
U današnjem društvu nije lako svjedočiti vjeru	6
Koje su bitne vrednote za uspješan brak?	7
<i>Obiteljska škola</i>	
Snaga obitelji u zajedništvu	8
<i>Blagovjesnica</i>	
Biti kao dijete	9
<i>Caritas</i>	10-11
<i>Iz povijesne riznice</i>	
Vološćanski plovnik	
Vinko Zamlić	12-13
<i>Priroda oko nas</i>	
Tamjan - miomirisna smola za kađenje	13
Početak Godine posvećenog života	14
Poruka biskupa HBK za predsjedničke izbore	15
<i>Medicinski kutak</i>	
Zdrava prehrana za Božić	16
<i>Crkvena glazba</i>	
Hrvatske božićne pjesme u liturgiji	17
<i>Obiteljski predah</i>	18
Apel da se prestane vrijeđati vjernike	19
<i>Gopičko-senjska biskupija</i>	20-21
<i>Riječka nadbiskupija</i>	22-25
<i>Caritas</i>	27-28

Poruka i čestitka gopičko-senjskog biskupa mons. Mile Bogovića za Božić 2014.

„Mi se dičimo i u nevoljama“ (Rim 5,3)

Velike teškoće i zapreke na životnom putu i te kako su pomogle da su Marija i Josip mnogo naučili i postali jači u suočenju sa životnim teškoćama. Da tih teškoća nije bilo, da su ih pratili anđeli i sve prepreke umjesto njih rješavali, ne bi se ni dogodio njihov rast.

Ozračje Božića u našem je civilizacijskom okruženju tradicionalno označeno određenim otklonom od životnih briga. Ljudi su u svako vrijeme skloni tražiti načine kako će što prije ostvariti životno osiguranje za sebe i za svoje te biti oslobođeni nevolja i pogleda u nesigurnu budućnost. Zato će na tu tvrdnju vjerojatno, netko prigovoriti: *Pa nećemo valda i za Božić o tome! Božić je vrijeme za radost.* No nije li upravo božićna radost u stanju dosegnuti i oplemeniti naše poteškoće i nevolje? Nema sumnje da je, a uvjerava nas u to u više navrata i sv. Pavao, kako čitamo i u naslovu.

Bajka ili opora stvarnost

Kad su Marija i Josip spoznali da su njihovi životi povezani s pojavom Sina Božjega u tijelu, mogli su reći da su riješili svoje životno pitanje jer je sam Bog iza njihovih života. Međutim, niti su oni tako mislili, a niti je Bog želio da oni žive bezbrižno, jer bi to značilo zastoj u njihovu duhovnom rastu. Trebalo je i dalje učiti i rasti. To se vidi i u zgodi kad su krenuli u Betlehem na popis stanovništva, a Mariji se “navršilo vrijeme da rodi”. Nisu išli uz pratnju anđela prema otvorenim srcima onih koji su ih susretali, nego su se suočili s teškim prilikama putovanja i traženja smještaja za roditelje. Poslije poroda trebat će s Djetetom bježati od zločinačke ruke zemaljskoga gospodara. Te velike teškoće i zapreke na životnom putu i te kako su im pomogle da su Marija i Josip mnogo naučili i postali jači u suočenju sa životnim teškoćama. Da tih teškoća nije bilo, da su ih pratili anđeli i sve prepreke umjesto njih rješavali, ne bi se ni dogodio njihov rast. Nije to bila idila i bajka, nego kruta stvarnost: naporan put, prava štala, bez potrebne pomoći i sigurnosti, bez bombica i zvončića. Da bi sve to uspješno prevladali i dobro obavili, trebali su napregnuti sve fizičke i duhovne snage.

Sjetio sam se kako je u najtežim prilikama za kršćanstvo bilo najvećih velikana duha vjere i postojanosti - mučenika. Sjetio sam se da ne bismo imali ni suvremenog uzora vjere i postojanosti, Alojzija Stepinca, da nije bilo nemilosrdnog i nepravednog komunističkog sustava u kojemu je on rastao, boreći se neprestano s preprekama koje su mu bile na putu. A tu su i primjeri iz Domovinskog rata: koliki su nevolje shvatili ne kao prijetnju da budu poraženi, nego kao izazov i prigodu da budu veći, da porastu i kao ljudi i kao vjernici.

Naše narodne muke

Naš narod je previše gajio nadu da su uspostavom samostalne hrvatske države prevladane, ako ne sve a onda barem glavne teškoće na njegovu povijesnom hodu te da smo uplovili u mirne i sretne vode. Međutim, današnje prilike većini ne izgledaju takvima pa smo u opasnosti da se već podnesene žrtve shvate kao neuspjeli projekt, a sadašnje nevolje kao beskoristan teret; kao da bismo trebali biti oslobođeni od novih većih nevolja. A one i dalje traju. Međutim, trebamo na njih

Isus je došao da nam dade snagu za pobjedu i radost u teškoćama. Svaka poteškoća prigoda je za napredak i za novu pobjedu.

gledati u duhu Marije i Josipa, tj. kao prigodu za nove spoznaje i novi rast. Međutim, teškoće su poput stepenica: može se na njima pasti natrag, a može se popeti na višu razinu. One su opasnost za novi poraz, ali i mogućnost za novu pobjedu. Možemo nazadovati, a možemo i ojačati za sigurniji hod naprijed.

Isus je došao da nam to otkrije i da nam dade snagu za pobjedu i radost u teškoćama. Svaka poteškoća prigoda je za napredak i za novu pobjedu. Ne možemo ni zamisliti kako bi Isus ostvario svoju pobjedu nad smrću da nije bio suočen sa smrtnim teškoćama. Da su mu svi ljudi samo pljeskali, ili da su ga nezainteresirani pustili neka radi i priča što ga je volja, da mu nisu postavljali teškoće, kako bi se očitovala njegova velika ljubav za čovjeka - položiti i život svoj za njega. On je imao i te kako velikih teškoća. Imao je on i svoje 'udbaše' koji su ga stalno pratili da ga uhvate u nečemu za što bi ga mogli optužiti i osuditi. Evanđelist Luka, čije se evanđelje ističe u opisivanju Isusove blagosti, najviše govori o tome kako su neki Isusa pratili, ne da od njega nešto nauče, nego vrebajući „kako bi ga našli u čemu da ga optuže“ (Lk 6,7; usp. također: 11,54; 14,1; 20,20). Svaku od tih opasnosti i teškoća Isus je shvatio kao novu prigodu da još bolje očituje svoju ljubav prema čovjeku i vjernost nebeskom Ocu koji ga je poslao da spasi ljude, da ih nauči kako se „kroz mnoge nevolje“ dolazi u kraljevstvo nebesko.

Teškoće su izazov za novu pobjedu

Isus nije došao da nas oslobodi od svih nevolja, nego da nam pokaže kako se njih može i treba gledati kao priliku za novi rast. To nam je bez sumnje radosno otkriće Isusovo koje je on vjerno svjedočio od rođenja do smrti, od Betlehema do Kalvarije. S tim duhom krenuli su Marija i Josip prema Betlehemu, tim duhom su oni nošeni u vrijeme egipatskog progonstva. Tim istim duhom nošeni su i apostoli kada su krenuli u svijet, a tim duhom obdareni su i svi oni koji vjeruju u Krista.

Nevolje dakle nisu samo opasnost od novog poraza, nego je svaka od njih ujedno novi izazov i prigoda za novu pobjedu.

Vidjeli ste, zacijelo, kako je neko stablo izraslo visoko iz kamenjara, koristeći se i najmanjom mogućnošću da pruži korijenje za hranom i za potporom. Gledao sam nedavno u vrtu kako se trava probila kroz metar visoko naslagane komade željezne ograde. Mnoge su zapreke stajale na putu tim biljkama. A ostala trava,

koja se nije trebala boriti ni s kakvim zaprekama, ostala je malena i neugledna. Sjetio sam se onda kako je u najtežim prilikama za kršćanstvo bilo najvećih velikana duha vjere i postojanosti - mučenika. Sjetio sam se da ne bismo imali ni suvremenog uzora vjere i postojanosti, Alojzija Stepinca, da nije bilo nemilosrdnog i nepravednog komunističkog sustava u kojemu je on rastao, boreći se neprestano s preprekama koje su mu bile na putu. A tu su i primjeri iz Domovinskog rata: koliki su nevolje shvatili ne kao prijetnju da budu poraženi, nego kao izazov i prigodu da budu veći, da porastu i kao ljudi i kao vjernici.

Evanđeoska radost

Papa Franjo uputio je svoju pobudnicu svim kršćanima pod naslovom *Radost evanđelja* (Evangeli gaudium). U njoj opširno i jasno razlaže upravo to da kršćanin ne gleda na životne teškoće kao oni koji nemaju nade, nego kao oni koji u svojim teškoćama čitaju Božji poziv na veću blizinu i na duhovni rast. Kako bi bilo korisno kada bismo i mi borbu sa svojim teškoćama prodahnuli tom Papinom pobudnicom jer se u njoj daje obrazloženi temelj naše radosti što smo povjerovali evanđelju. Naime, posljednjih godina u okviru biskupijskoga pastoralnog programa svakoj godini dademo jedan poseban naglasak. Prošla godina bila je pod geslom: *Odgoj za slobodu u znaku križa*. Ovu smo nazvali - *Godina Evanđelja*. To zapravo, znači „godina Radosne vijesti“ koja nam je objavljena u evanđeljima.

Nekadašnji upravitelj gospičke župe i karlobaški župnik Šime Starčević u teškim bolestima koje su ga trajno pratile, znao je uskliknuti: „Ustostruči, Gospodine!“, jer je bio svjestan da i njegova bolest ima visoku evanđeosko-otkupiteljsku vrijednost.

Gledajući tako na životne teškoće, razumljivo nam je što Mariju i Josipa na putu prema Betlehemu i prema Egiptu nisu anđeli pratili i u svemu im služili, jasno nam je zašto taj put nije bio bajka i idila, nego opora stvarnost, ali koju su oni oplemenili svom svojom ljubavlju i vjernošću, tako da su bili veliki pred Bogom i nama postali uzor kako se i mi trebamo suočavati s teškoćama u svome životu.

Čestit Božić i blagoslovljenu 2015. godinu želi svima vjernicima Gospičko-senjske biskupije i svim ljudima dobre volje biskup

† Mile Bogović

Obitelji Bulić

Biti zaposlena majka male djece praktički se kod poslodavca percipira kao hendikep, bez obzira na kvalifikaciju i radno iskustvo žene, što je diskriminirajuće i ponižavajuće. Društvo bi trebalo poticati zapošljavanje mladih majki i na nepuno radno vrijeme davanjem poticaja poslodavcima koji to čine te ih štiti od otkaza i diskriminiranja, jer bi se tako slala poruka da su žene majke važne i jednako vrijedne na tržištu rada.

U današnjem društvu nije lako svjedočiti vjeru

Važno je dati primjer: na poslu, u zajednici, u crkvi, kako tko može, pokazati da kršćanske vrijednosti nisu zastarjele, nego da su temelj zdrave obitelji i zdravog društva.

Suzana, Mladen, Damijan i najmlađa Ema, članovi obitelji Bulić, tog su se dana okupili u vrtiću Mima. Damijan i Ema pohađaju vrtić sestara Presvetog Srca Isusova pa smo iskoristili predbožićni ugođaj za fotografiranje. Ema je sramežljivo zagrlila mamu, a Damijan joj je pružio svoju kućicu u koju će za Božić obitelj položiti malog Isusa.

S kojim se problemima danas susreću mlade obitelji kao vaša? Kako bi društvo trebalo štiti obitelj?

U današnjem društvu nije lako biti u braku i biti roditelj, jer nema sluha ni razumijevanja za izazove i teškoće mladih zaposlenih roditelja. Biti zaposlena majka male djece praktički se kod poslodavca percipira kao hendikep, bez obzira na kvalifikaciju i radno iskustvo žene, što je diskriminirajuće i ponižavajuće. Društvo bi trebalo poticati zapošljavanje mladih majki i na nepuno radno vrijeme davanjem poticaja poslodavcima koji to čine te ih štiti od otkaza i diskriminiranja, jer bi se tako slala poruka da su žene majke važne i jednako vrijedne na tržištu rada.

Što očekujete od Crkve, kako ona može pomoći obiteljima?

Smatramo da je rad Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije jedan vrlo pozitivan i konkretan primjer podrške i pomoći obiteljima prije svega u duhovnom smislu, što je temelj svake kvalitetne kršćanske obitelji. Pozitivan i konstruktivan rad sa cijelim obiteljima je ključan u prevenciji i razvodu i nasilja u obitelji, čega nažalost ima sve više u današnjem društvu u kojem su obitelji praktički prepustene same sebi.

Sudjelujete li na susretima koje organizira Ured za obitelj Riječke nadbiskupije?

Sudjelujemo redovito već nekoliko godina na obiteljskim i roditeljskim školama i na duhovnim obnovama, a uključeni smo i u mjesečne radionice u našem vrtiću Mima i ti su susreti postali sastavni dio našeg bračnog i obiteljskog života.

Je li u bračnom životu sve najljepše ili ima i teških trenutaka? Koji su to...

Naravno da ima teških trenutaka, neslaganja, suza i svađa, to je ono što nas najviše pogađa. I tada su iskušenja i posrtanja najteža. Ali nastojimo uvijek u takvim situacijama tražiti Božju pomoć i providnost, vratiti se s ljubavlju jedno drugome, razgovarati o onome što nas muči pa iz takvih situacija uvijek izađemo jači i povezaniji.

Koliko vam je važna vjera u braku?

Vjera nas vodi kroz život, ona je smisao našeg bračnog života. S vjerom u Boga i Njegovu providnost nastojimo živjeti svaki dan, donositi zajedničke odluke i odnositi se jedno prema drugome i prema našoj djeci.

Kako se živi vjera u obitelji? Kako danas obitelj može svjedočiti kršćanske vrijednosti?

Prave kršćanske vrijednosti mogu se svjedočiti samo primjerom. Smatramo da je zajednička molitva osnovni temelj svake kršćanske obitelji. Molitva nam daje snagu kada smo slabi, mir kada smo nemirni, jedinstvo kada smo razdvojeni. Molitvom Bogu predajemo svoje misli, strepnje, strahove i želje i kroz molitvu i predanje Bogu, Bog može istinski djelovati u našem životu. Tada obitelj doista postaje izvor istinskih kršćanskih vrijednosti i primjer drugima.

Kako te kršćanske vrijednosti prenijeti na društvo?

U današnjem društvu nije lako biti kršćanin i svjedočiti svoju vjeru, jer se te univerzalne i bezvremenske vrijednosti pogrešno nazivaju konzervativnima, gotovo nazadnima. Mislim da svatko od nas ima svoje mjesto i svoje poslanje i svatko će u svom životu prepoznati način kako može djelovati. Važno je dati primjer: na poslu, u zajednici, u crkvi, kako tko može, pokazati da kršćanske vrijednosti nisu zastarjele, nego da su temelj zdrave obitelji i zdravog društva.

Nacionalni susret katoličkih obitelji održat će se u travnju 2015. na Trsatu. Hoćete li sudjelovati? Zašto?

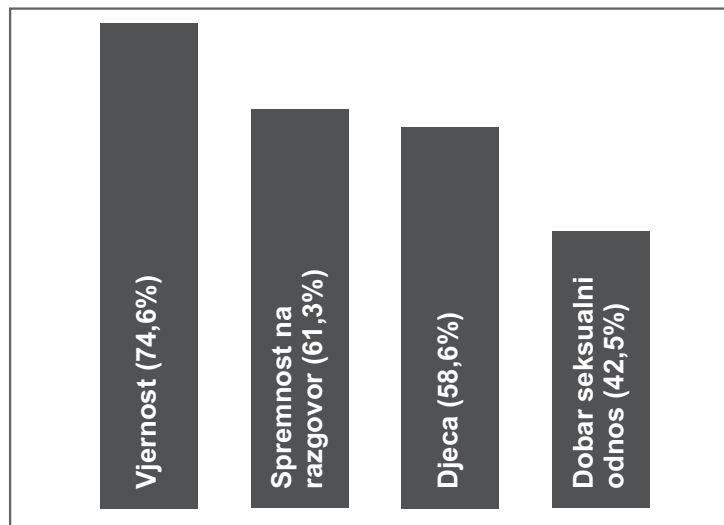
Planiramo sudjelovati i radujemo se tom susretu, jer će nas sigurno obogatiti i kao obitelj i pojedinačno. Sigurno ćemo upoznati divne ljude i divne obitelji, koji će pozitivno utjecati na našu obitelj.

Uređuje: Danijel Delonga

Koje su bitne vrednote za uspješan brak?

Istraživanje među hrvatskim građanima pokazalo je da su veoma važne vrednote za uspješnost braka: vjernost (74,6%), spremnost na raspravljanje o problemima koji se pojave između muža i žene (61,3%), djeca (58,6%) i dobar seksualni odnos (42,5%). Ako se zbroje rezultati dobiveni odgovorima veoma važno i važno, onda te četiri vrednote hrvatski građani prihvaćaju u veoma visokom postotku, tj. preko 91%, osim dobrog seksualnog odnosa, koji smatraju važnim i veoma važnim 88% pitanih.

Piše: dr. Veronika Reljac

Današnje cjelokupno društvo, kako u Europi tako i u Hrvatskoj, zahvaćeno je općom krizom vrednota koja ne ostavlja ravnodušnim niti samo društvo, a niti Crkvu. Radi suočavanja s tom pojavom pokrenulo je Sveučilište u Tuebingenu komparativno istraživanje vrednota pod naslovom *European Values Study*, (EVS) – ili u slobodnom prijevodu: proučavanje vrednota europskih građana. Godine 2008. po drugi put sudjelovali su i stručnjaci iz Hrvatske te su proveli zajedničku europsku anketu među hrvatskim građanima.

Visok postotak misli da brak nije zastarjela institucija

Jedna od postavljenih tvrdnja u tom istraživanju bila je: *brak je zastarjela institucija*. Pitani za svoje mišljenje o toj tvrdnji najveći dio hrvatskih građana (80,9%), izjasnio se da brak nije zastarjela institucija. Tek 14,6% pitanih građana u Hrvatskoj smatra da je brak prevladana ustanova. Premda je visok postotak onih koji smatraju da brak nije zastarjela institucija, ipak u tom kontekstu na razmišljanje tjera trend koji se u Hrvatskoj uočava od početka devedesetih godina prošloga stoljeća, a to je da ubrzano raste broj neudanih i neoženjenih u dobnim skupinama iznad 35 godina. Jedno se vrijeme smatralo da je to samo privremeni trend, koji su uvjetovale ratne prilike i neprilike u svezi s Domovinskim ratom u kojem se Hrvatska zatekla početkom devedesetih godina prošloga stoljeća, no taj se trend nastavio i nakon Domovinskog rata.

Istraživanje među hrvatskim građanima pokazalo je da su veoma važne vrednote za uspješnost braka: vjernost (74,6%), spremnost na raspravljanje o problemima koji se pojave između muža i žene (61,3%), djeca (58,6%) i dobar seksualni odnos (42,5%). Ako se zbroje rezultati dobiveni odgovorima veoma važno i važno, onda te četiri vrednote hrvatski građani prihvaćaju u veoma

visokom postotku, tj. preko 91%, osim dobrog seksualnog odnosa, koji smatraju važnim i veoma važnim 88% pitanih.

Ostale bitne vrednote za uspješan brak

Zanimljivo je da vrednote: *primjereni prihodi*, *slaganje u politici*, *biti istog socijalnog porijekla* te *dijeliti isto vjersko uvjerenje* među ispitanicima u Hrvatskoj nisu toliko bitne za uspješan brak. Te vrednote za uspješan brak ispitani rangirali su po važnosti tek od petog do osmog mjesta.

Na petom mjestu nalazi se vrednota *primjereni prihodi*, a da je ta vrednota veoma važna i važna za uspješan brak odgovorilo je zajedno 84% ispitanika u Hrvatskoj. Razlog visokom rangiranju ove vrednote jest sigurno odraz ekonomske situacije i velike nezaposlenosti koja svakim danom sve više i više raste, (pogotovo mladih obrazovanih ljudi) u Hrvatskoj, a zbog koje mnogi odgađaju stupanje u bračni život. U današnjem svijetu velikih ponuda u gotovo svim sferama ljudskoga života i djelovanja neophodna je određena stabilna financijska situacija pojedinaca i obitelji.

Po odgovorima ispitanika u Hrvatskoj *uzajamno obavljanje poslova u kućanstvu* kao vrednota za uspješan brak nalazi se na šestom mjestu. Ta vrednota kao i vrednota *spremnost na raspravljanje o problemima koji se pojave između muža i žene* govori o ostvarenju dobre komunikacije među supružnicima. Uzajamnost u obavljanju poslova u kućanstvu odraz je i uzajamnog poštivanja muža i žene kao i nadvladavanja prijašnjih podjela poslova na strogo ženske i muške.

Na sedmom mjestu kao vrednota za uspješan brak po odgovorima ispitanika u Hrvatskoj nalazi se vrednota *dobri stambeni uvjeti*. Po procjenama demografa izostanak dobrih stambenih uvjeta jedan je od razloga odlaganja ili neulaska mladih u brak.

Život odvojen od roditelja kao vrednotu za uspješan brak ispitanici su stavili na osmo mjesto, a to ne iznenađuje s obzirom na to da se prema istraživanjima demografa velik postotak mladih zadržava u roditeljskom domu i niti se ne pokušava osamostaliti.

Na temelju rezultata tog europskog istraživanja deskriptivna analiza vrednota za uspješan brak pokazuje da se u Hrvatskoj brak ne smatra zastarjelom institucijom. No, ipak se opaža svojevrsna ambivalentna proturječnost: unatoč veoma visokom postotku onih koji brak ne smatraju zastarjelom institucijom od 80,9% u Hrvatskoj u posljednjim desetljećima raste broj neudanih i neoženjenih osoba i to u dobnim skupinama iznad 35 godina, što ukazuje na relativno visoku stopu prisutnog socijalitnog steriliteta. Dok na jednoj strani postoji tradicionalno mišljenje o vrijednosti braka kao prevladavajuće u pučanstvu u Hrvatskoj, dotle se na drugoj strani primjećuje očit utjecaj (post)modernoga društva koji se odražava i u smanjenju broja sklopljenih brakova. Sve je to izazov za stvaranje mreže trajne i sustavne pastoralne brige za brak i obitelj, te za oblikovanje biskupijskih, dekanatskih i župnih struktura permanentnog rada sa supružnicima i obiteljima.

Obiteljska škola

Snaga obitelji u zajedništvu

“Obitelj i pravo danas - Snaga obitelji u zajedništvu“ bile je tema Obiteljske škole Riječke metropolije koja se u organizaciji Odbora za obitelj Riječke metropolije od petka 14. do nedjelje 16. studenog održala u Hotelu Malin u Malinskoj.

Obiteljsku školu otvorio je riječki nadbiskup Ivan Devčić istaknuvši kako nije najvažnije sve ono što se čuje na Obiteljskoj školi, nego zajedništvo koje se u njoj ostvari te podrška koju jedna obitelj može pružiti drugoj. Podsjetio je na pripreme za Drugi nacionalni susret katoličkih obitelji koji će se 19. travnja 2015. godine održati na Trsatu u svetištu Nazaretske obitelji koja je uzor svim kršćanskim obiteljima. Obrazložio je logo nacionalnog susreta rekavši kako simbolizira obitelj u svom domu, te pozvao sudionike Škole da se u predstojećem Došašću prepoznaju u Svetoj Obitelji, više mole i budu bliže jedni drugima.

Voditelj Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije mons. Ivan Nikolić na misi s obiteljima upozorio da se puno toga u društvu događa protiv obitelji. „Zbog toga se može pasti u rezignaciju, ali mi imamo vjeru koju nam nitko ne može oduzeti. Bog je ovako stvorio svijet, muško i žensko je stvorio na svoju sliku i time je zagarantirao naše postojanje. Zato se ničega i nikoga ne trebamo bojati. Snagu nam daje molitva i ako obitelji prestanu moliti, postoji opasnost da upadnu u krizu.“

Središnja predavanja održali su predstojnik Ureda za pastoral obitelji Zagrebačke nadbiskupije dr. Vice Batarelo i dr. Nenad Hlača s Katedre obiteljskog prava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Govoreći o obitelji kao temeljnoj zajednici društva, Hlača je

istaknuo kako su i crkvene i svjetovne vlasti uočile promjene te je nužno učiniti nešto u etičkim i moralnim standardima glede pristupa obitelji. Prevladao je individualizam i liberalizam koji potiru ideju zajedništva, solidarnosti i klasičnih obiteljskih odnosa, rekao je.

“Govorimo li o sadržajima povijesnih pravnih rječnika hrvatskog jezika, možemo reći da je primjerenije inzistirati na terminu 'porodica' nego obitelj'. Obitelj polazi od zajedništva suživota, a porodica u riječi sadrži, srodstvo, rod, porodijski i porod. Stoga na ono što je vezano na prirodno pravo i predstavlja kontinuitet vrste, ukazuje upravo termin porodica.“ U hrvatskom književnom i pravnom jeziku ona je kontinuitet srodstva kojim se život iz jedne generacije sadašnjim životom prenosi na buduće, poručio je Hlača.

Posljednjega dana Škole, u nedjelju 16. studenog, misu je predvodio krčki biskup Valter Župan. Podsjetio je da se crkvena godina približava svom kraju te se i u misnim čitanjima daje na razmatranje poruka o trenucima kada ćemo morati pred Bogom 'položiti račun', kao u evanđelju o talentima.

Na radost svih, tijekom trajanja Obiteljske škole dogodile su se zaruke. Robert Brozić zaprosio je svoju dugogodišnju djevojku Ana-Mariju Kuću. Oboje su volonteri Obiteljske škole Riječke metropolije i završili su studij Teologije u Rijeci. Također, sudionici Škole bračni par Baždar iz Zagreba predstavio je Roditeljski institut za odgoj i obrazovanje, a svećenik Nikola Radić progovorio o gender-ideologiji i poruci HBK mladima „Muško i žensko stvori ih“.

Helena Anušić i Walter Salković

Nadbiskup Devčić krstio petero djece

Riječki nadbiskup Ivan Devčić u nedjelju, 26. listopada u crkvi sv. Mateja na Viškovu krstio je petero djece: Luciju Ljubičić, Matiju Pešića, Rafaela Tomaića, Mihaela Ivandića i Korinu Hunčak koja je ujedno i četvrto dijete u obitelji Zorana i Ivke Hunčak. Osvrnuvši se na nedjeljno evanđelje o ljubavi prema Bogu i čovjeku, ukazao je na važnost njegovanja obiteljskih vrijednosti kao i potrebi za otvorenosću životu i moralnim vrijednostima.

Zlatni pir bračnog para Perić, Augusta i Mire

Bračni par Perić August i Mira, proslavio je u crkvi sv. Franje Asiškog u Kukuljanovu 21. studenog 50. godišnjicu braka – zlatni pir. Misno slavlje predvodio je župnik Marijan Benković. Uz prigodna misna čitanja, župnik je u homiliji istaknuo važnost nesebične ljubavi u ovako dugačkom bračnom životu. Također je napomenuo ulogu sakramenta ženidbe i Božjeg blagoslova od samog početka bračne zajednice, pa sve do danas. Nikakve teškoće svakodnevice nisu u stanju rastaviti ono što Bog združuje.

August i Mira su živi svjedoci i primjer svetosti bračnoga života. Poučeni kršćanskim naukom i životom pristupili su obnovi ženidbenih obećanja i zaslužili sve čestitke. Na kraju sv. mise uslijedila je skupna čestitka župnika i pjevačkog zbora koji je animirao misno slavlje, župnih suradnika i Marijine legija koja djeluje u župi. Sve je upotpunjeno skromnim darom i cvijećem od strane župljana. Posebnu zahvalu i čestitku izrazila je sestra i šogorica Zorka Cuculić. „Bračnom paru želimo svako dobro i mir u krugu svojih najmilijih - dvoje djece, Irene i Roberta koji imaju svoje obitelji, troje unučadi i svih nas. Neka nam još mnoge godine svjedoče vjeru i ljubav na djelu.“

Ankica Cuculić

Biti kao dijete

"Pustite dječicu neka dolaze k meni; ne priječite im jer takvih je kraljevstvo Božje! Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući." Mk 10,13-16

Piše: Vesna Drmić

Što meni znači biti kao dijete?... To uopće nije lako pitanje. Djeca su djeca i kad su tek bebe, i kad idu u školu, i kad velikim koracima koračaju u odraslu dob. Djeca su sve što sam o njima pročitala i još mnogo više.

VELIK KAO DIJETE

Znaš li sto ću ja postati kada odrastem, za tvoju ljepotu svijete?

Ja kada odrastem jako veliki, ja ću postati dijete.

Najljepše je kad odrasteš, a ostaneš dječji stvor, pa svi misle da si velik zato sto si profesor.

Što si doktor od imena, stručnjak za rakete - a ne znaju da si velik zato što si dijete.

Možeš biti pilot, rudar... slavni pisac knjiga - djetetu je svaki pos'o lagan kao igra.

Ma nosio ja u glavi i sve fakultete, kad odrastem jako velik, ja ću ostat' dijete.

(Enes Kišević)

Koliko li sam tekstova pročitala koji me upućuju što bi to bilo biti kao dijete! Nakon nekog vremena pročitane se riječi isele iz mene i više ničega se ne sjećam, osim da sam nešto baš dobro pročitala.

O, toliko sam tvrdnji o toj rečenici ustanovila - da im je baš to značenje koje je trebalo iščitati, ali nisu pale na plodno tlo, nego ih je vjetar raznio. Nisu htjele ili nisu mogle donijeti plod na mojoj njivi. Riječi i dalje čekaju da za-ore m brazdu svojim nastojanjem i Vjetrom koji puše gdje hoće.

Razmišljanja o djeci mi pokušavaju sugerirati da su djeca bezazlena, razigrana, ne pamte zlo, da brzo praštaju. Neki će reći da su djeca uporna, da ne odustaju po-tezati roditelje za rukav dok ne dosegnu željeni cilj. Reći će da su sposobna pjevati istu pjesmu, pričati istu priču ako uočavaju da nas time razveseljavaju. Ima razmišljanja koja nalaze da je mašta ono što izgube odrasli, pa u nedostatku kreativnosti i pronalaženja istine ponekad „veliki“ jednostavno glume da su ono što nisu.

Poneki tekstovi koji se pitaju o djeci i dolaze do zaključka da djeca ne mare za cijenu proizvoda, marku odjeće, da im nije važno podrijetlo drugoga, tko su roditelji, gdje rade. Kažu da djeca postavljaju pitanja i nikad se u tome ne umore

Što meni znači biti kao dijete?... To uopće nije lako pitanje. Djeca su djeca i kad su tek bebe, i kad idu u školu, i kad velikim koracima koračaju u odraslu dob. Djeca su sve što sam o njima pročitala i još mnogo više. Gdje se skriva odgovor za mene? Može li čovjek pronaći u sebi i oko sebe odgovor na pitanje što bi to bilo „ne primi Kraljevstva Božjega - biti kao dijete“?

Promatram djecu svaki dan. Nalazim da su razigrana, nalazim da nisu zlopamtila, da brzo praštaju, nalazim da žive sadašnji trenutak. Ono

što me približava odgovoru njihova je čežnja za ljubavlju, pripadanjem, za nekim tko će ih prihvatiti unatoč njihovim ograničenjima.

Ali to ne pripada samo djeci, to pripada svakom čovjeku na svi-

jetu! Nije ni to odgovor (za mene)! Dvije

su mi djevojčice dale odgovor. Moje unuke. Kad starija gleda svoga tatu, i kad on gleda nju, ljubav se može opipati, nježnost se prelijeva s njih na sve koji su u njihovoj blizini. Vrijeme ne postoji, samo bezgranično povjerenje: Moj tata!

Kad je mlađa u rukama tate, pušta ga da se s njom igra akrobacija, prevrće je naglavačke, drži na jednoj ruci, a u njenim je očima sva sreća ovoga svijeta: Moj tata! Za njih su tate kraljevi! S njihovim očevima su sigurne.

Dolazi Božić. Želim i ja, grleći malu bebu Isusa, osjetiti da sam dijete Božje, ponirati u vječnost s potpunim povjerenjem da je našem Tati sve moguće. To želim i vama!

Ljubav bez granica

Dobrotvori iz Vicenze, Angelina i Alberto Zuglian, već više od 20 godina surađuju s riječkim Caritasom.

“Pomagati drugima je poziv koji osjećam duboko u sebi, ali dolazi izvana. Daje mi ga netko drugi, Gospodin. On je taj koji upućuje taj poziv, on je izvor motivacije za karitativno djelovanje”, rekla je Angelina Zuglian, humanitarka iz Vicenze, koja sa suprugom Albertom već više od 20 godina surađuje s riječkim Caritasom.

„Toliko puta sam htjela odustatu, ali uvijek u određenom trenutku osjetim taj poziv. I sama sam imala teških trenutaka u životu i čovjek ponekad osjeća zamor, ali evo, još uvijek to radim. Moja je motivacija tipično kršćanska, ali time nikoga ne isključuje. Sigurna sam da Bog nije htio brojne granice i barijere koje smo si kao ljudi postavili. Bog šalje poziv da pomognemo svima, jer on je jedan Bog svim ljudima. Ljubav prema Bogu mora biti i ljubav prema čovjeku bez obzira gdje je i kakav je“, zaključuje Angelina.

„Obitelji s ljubavlju bez granica - banka solidarnosti“, naziv je neprofitne organizacije kojoj je Angelina na čelu. Iako usko surađuje s mjesnim Caritasom, registrirana je kao civilna udruga. „Sve je počelo sa župnim Caritasom u Vicenzi pa tako i danas surađujemo, ali željela sam proširiti okvire djelovanja. Kao civilnoj organizaciji dostupni su mi i drugi kanali kojima mogu prikupljati pomoć. A uvijek je cilj da pomognemo što više. No, želim da se ta pomoć distribuira putem Caritasa jer to je garancija da će stići do najpotrebnijih. Zato i danas sve što prikupimo šaljemo u Caritas“, objašnjava Angelina. Ona je osnivač i predsjednik udruge, a ima i suradnike koji pomažu. Prvi je njezin suprug Alberto koji je neizostavna podrška i nužna pomoć u svim humanitarnim projektima.

Dobrotvori iz Vicenze posljednjeg su desetljeća bili, u dogovoru s riječkim Caritasom, zaduženi za nabavku pelena za odrasle. U Vicenzi je tvornica tih proizvoda, pa je suradnja bila plodonosna. „Više niti oni ne daju kao prije“, priznala je Angelina. Svedeno, svakih mjesec ili dva Angelina i Alberto, sa suradnicima iz udruge potrudu se napuniti kombi za riječki Caritas. U pošiljci su uglavnom pelene za odrasle, ali ima i odjeće i obuće, trajnih prehrambenih proizvoda, sanitetskog materijala...

Pomoć koja dolazi u Hrvatsku nažalost smanjuje se iz godine u godinu. Danas, kada svakih mjesec-dva Caritas u Vicenzi napuni kombi, nezamislivi su kamioni pomoći koju su ovi vrijedni ljudi organizirali i opskrbili u ratnim godinama. Dakako to je bilo i drugo vrijeme, veća potreba, rat u Hrvatskoj naše susjede u Italiji nije mogao ostaviti ravnodušnim. „Počelo je 1993. godine, naša prva pošiljka kamiona s humanitarnom pomoći išla je u Karlovac. Sjećam se bilo me je strah, užasavala sam se rata“, priča Angelina. „Bilo mi je važno organizirati i poslati pomoć, ali željela sam i pratiti tu pošiljku i vidjeti ratna područja i ljude u potrebi kako bih saznala kako im možemo pomoći. Ta je želja nadvladala strah i redovito sam posjećivala Hrvatsku kao pratnja kamionima humanitarne pomoći.“ Tih ratnih godina u Hrvatsku su u svakoj pošiljci znali slati po desetak punih šlepera s hranom, higijenskim potrepštinama, odjećom i obućom, posteljinom, dekama, manjim kućanskim aparatima školskim priborom, igračkama... „Nabavili smo i dvojica kola hitne pomoći koja su preko Caritasa otišla u Labin i Cetingrad. To su donirale naše bolnice. Kao i bolničke krevete koji puno vrijede onima u potrebi. Tada je zaista puno ljudi u Italiji željelo pomoći.“ Danas je u Italiji je sve teže prikupiti donacije, objašnjava Angelina. „Ovdje je sve više onih kojima je potrebna pomoć. Ekonomska kriza i kod nas traje već godinama.“

Iako i danas u Hrvatskoj ima mnogo potrebnih pomoći, ipak moramo biti sretni što su se vremena promijenila, jer to znači da je rat završen pa Hrvatska više nije u žarištu interesa humanitarnih organizacija. Sada pomoć moramo pružati vlastitim snagama. U Italiji se pomoć sada usmjeruje na Afričke zemlje. „Imamo projekte koje pomažemo u Mozambiku i Tanzaniji. Tamo je pomoć itekako potrebna.“

Živko

Novi štednjak, drva, madrac, deke i posteljina, nekome mogu značiti veliku promjenu u životu. Nekome tko puno više od toga niti nema.

Štednjakl da se zagrije, jer onaj stari je nenasno dimio, drva za potpalu vatre, novi madrac da legne na mekano i deke i posteljina da se pokrije udobno i toplo. Krov prokišnjava pa je stara posteljina od vlage već u lošem stanju. Ovom skromnom akcijom Caritasa toga je dana Živko promijenio pola svoje imovine.

Živko tako životari već deset godina. Uboga je kućica, s dvije prostorijice i kupanom, vlasništvo grada, ali u njoj više nema ni vode ni struje. S primanjima od manje od 600 kuna mjesečno nije mogao plaćati i režije. Ipak, i tih 600 kuna očito je nekad dovoljno za život. Župljani pomažu, ali ne mire se s takvom situacijom. „Bogat smo kraj i ne shvaćamo kako mu civilne institucije ne mogu više pomoći.“ Ali Živko hrabro i dalje gura kroz život zahvalan za svaki novi dan koji mu svane.

Pomoć u nevolji

Svećenički dom u Rijeci početkom prosinca primio je neočekivanog gosta. Na zamolbu gradonačelnika Bakra Tomislava Klarića nadbiskup Ivan Devčić izašao je u susret unesrećenom Osmanu Bašiću čija je kuća stradala u požaru. Grad Bakar obvezao se da će mu naći smještaj, ali dok se to ne dogodi privremeno je primljen u dom za umirovljene svećenike na Belvederu. Tako sada časne sestre za njega brinu kao i za ostale svećenike koji borave na istome katu zgrade u Tizianovoj.

Osman se ne odvađa od Biblije koju je prigrlio prije dvadesetak godina. Iako odgojen u islamskoj vjeri, kada je putem Evanđeoske pentekostalne zajednice u Rijeci upoznao kršćanstvo, oduševio se Isusovim učenjem. „Koliko mi znači biti kršćanin ne mogu niti opisati. Dobio sam veliku radost, jer to je vjera radosne vijesti“, objašnjava. U Domu gdje sada boravi ima prilike pričati s umirovljenim svećenicima i to ga veseli. Ne smetaju mu razlike između katolika i protestanata, „svi smo Božja djeca“, kaže, zahvalan što su ga primili u dom i što brinu za njega. Osman je teško pokretan i ne može živjeti sam, ali uvjeren je da će se njegova zajednica i pastor Milan Špoljarić pobrinuti za njega. Do tada, pazit će ga časne u Svećeničkom domu na Belvederu.

Caritas kao temeljna životna odluka

Volonteri župnih Caritasu Riječke nadbiskupije susreli su se 6. prosinca u dvorani središnjeg nadbiskupijskog Caritasu u Rijeci. O karitativnom djelovanju i identitetu Caritasu govorila je Suzana Borko, voditeljica Odjela za edukaciju Hrvatskog

Caritasa. Susret je otvorio ravnatelj nadbiskupijskog Caritasu mons. Nikola Uravić uputivši poticajne riječi volonterima koji su u svojim župama nositelji karitativnih inicijativa. Ohrabrio ih je podsjetivši ih da je ljubav prema Bogu i bližnjemu temeljna poruka Isusa Krista.

Tu je Kristovu zapovijedi u izlaganju istaknula i Suzana Borko objasnivši kako je zapovijed ljubavi zapravo jedina koju je Krist zadao. "Kroz povijest je Crkva tu zapovijed ljubavi prema bližnjemu različito tumačila, ali ona je uvijek bila u središtu promišljanja. Bilo je i promašaja, ali Crkva nije zaboravila ideal kojemu treba težiti. To je preslika Božanske ljubavi koja postoji u Trojstvu, ljubav koja je potpuno predanje i potpuno prihvaćanje."

U konkretnom odnosu prema bližnjemu, ta ljubav nije davanje milostinje od svoga suviška. Ona je puno više od davanja, ona postaje temeljna životna odluka. „Angažman u župnom Caritasu je nešto što se ne može platiti“, rekla je Borko. Istaknula je i kako Caritas djeluje puno šire od ostalih humanitarnih organizacija. „Djelatnost Caritasu u mnogočemu se poklapa s drugim državnim ili humanitarnim ustanovama. Ali specifičnost Caritasu je da brine o onima koji su od svih zaboravljeni, od kojih su svi digli ruke.“ Caritasu u tom smislu ide dalje od propisa, socijalnih prava i dokumentacije. To je autentično poslanje Caritasu.

U drugome dijelu sudionici su u radu po skupinama iznijeli aktivnosti i probleme djelovanja župnih Caritasu. Situacija se razlikuje od župe do župe, ali u svakoj se nastoji organizirano pomoći potrebnima. Najugroženije skupine kojima se pomoć pruža uglavnom su starije ili bolesne osobe te obitelji s više djece. Osim hrane ili novčane pomoći, većini od njih važna je i lijepa riječ, susret i spoznaja da župna zajednica brine za njih.

Volonteri Caritasu u akciji „Pomagati je lako“

Volonteri riječkog Caritasu uključili su se u promociju akcije „Pomagati je lako“ koju Hrvatski Caritas provodi u suradnji s trgovinama Lidl. Sedam studentica Teologije u Rijeci pod vodstvom nadbiskupijskog Caritasu 20. studenog javile su se predstavnicima Lidl trgovina u Rijeci te započele s promocijom humanitarne akcije.

Do 7. prosinca, koliko je trajala akcija, studentice su ispred Lidl trgovina u Rijeci dijelile promotivne letke i upućivale kupce da u svojim prilogom sudjeluju u akciji kojom će pomoć doći do najpotrebnijih.

Akcija se provodila u cijeloj Hrvatskoj, a sudjelovanje u njoj zaista je jednostavno čime se potvrđuje naslov akcije da je pomagati lako. Svi građani su mogli pomoći ako bi izdvojili poneki kupljeni proizvod u bilo kojoj od 85 Lidlovi trgovina u Hrvatskoj i zatim na izlasku iz trgovine odabrane proizvode odložili u za to predviđenu košaru s oznakom akcije i Hrvatskog Caritasu.

Volonterstvo - arena uzajamnog altruizma

U Crkvi je pojam volonter ili volontiranje novijeg datuma, ali ne smijemo zaboraviti da su od samih njezinih početaka, a po Kristovom nalogu i poslanju, apostoli započeli volonteri rad naviještanja Radosne vijesti.

Kršćanski se volonter naizgled ne razlikuje bitno od ostalih volontera, koje možemo susresti i u ostalim religijama i društveno - socijalnim organizacijama. Bez obzira na vanjsku sličnost, unutar svake osobe, postoje mnogobrojni i različiti motivi koji pokreću pojedinca na pomaganje drugome. To može biti čista računica, osjećaj suosjećanja za drugoga, težnja za ostvarenjem samoga sebe u činjenju dobra drugima. Ali za kršćanina je volonterstvo nešto više od svega spomenutoga, za njega je to poslanje i nasljedovanje Isusa Krista.

U Crkvi je pojam volonter ili volontiranje novijeg datuma, ali ne smijemo zaboraviti da su od samih njezinih početaka, a po Kristovom nalogu i poslanju, apostoli započeli volonteri rad liječenja bolesnih, uskršavanja mrtvih, čišćenja gubavaca, izganjanja zlih duhova, naviještanja Radosne vijesti. Kako se povećavao broj učenika u Crkvi, tako je rasla i potreba za određenim službama koje će pojedinci dragovoljno ili po izabranju i postavljanju obavljati na korist zajednice. Tu službu za druge izabranici primaju kao dar odozgo, milost i počast koja im se ukazuje. Apostoli i prva Crkva, dakle, shvaćaju da su darove primili odozgo, za uzvišeno služenje ljudima u potrebi.

Na tragu rečenog, možemo zaključiti kako je bitno obilježje kršćanskoga volontera slušanje Božje riječi. To slušanje ne bi smjelo biti nešto izvanjsko što ostaje samo na površini. Ono treba prerasti u nešto dinamično, pokret koji vodi prema susretu sa Bogom i sa bližnjima, a napose sa onima koji su u potrebi. Slušanje Božje riječi pokreće čovjeka na zahvalnost onome koga slušamo. Najljepši, najveći i najdublji oblik kršćaninove zahvalnosti je slavljenje euharistije.

Upravo slavljenje euharistije predstavlja sljedeću oznaku kršćanskoga volontera, koji u susretu s potrebitima slavi euharistiju nakon euharistije. Susrećući gladne, gole, neuke, drogirane, psihičke bolesnike ili hendikepirane, i prepoznajući u njima Krista, kršćanski volonter na najbolji mogući način svjedoči svijetu i ljudima oko sebe svoju vjeru u Krista. Tamo gdje s drugima dijelimo ono što imamo, tamo stvaramo trajno zajedništvo, ostvarujući u najvećoj mogućoj mjeri ono što je rekao Drugi vatikanski koncil u Pastoralnoj konstituciji o Crkvi u suvremenom svijetu. «Radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našega vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika, te nema ničega uistinu ljudskoga, a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu. (GS, br.1)»

Kada govorimo o volonterstvu, onda tu ne mislimo na prigodničarsko volonterstvo, nego na trajno volonterstvo. Kako bi volonterstvo postalo nešto što se živi, potrebno je imati dobro organiziranu strukturu. Volonterstvo se ne može organizirati bez održavanja redovitih susreta između volontera, izmjenjivanja iskustava i problema, zajedničkih traženja rješenja i uključivanja suradnika sa strane. Jednako tako, stručnost je u volonterstvu nezaobilazna, bilo bi pogrešno misliti kako je dovoljna dobra volja, a kako će ostalo doći samo od sebe. Onaj tko se istinski predaje poslu, zna koliko je potrebno biti stručan i kompetentan za rad koji obavlja. Stoga je za trajno volonterstvo potrebna trajna edukacija i u stručnosti i u organiziranju. Tako se ljudsko suosjećanje vezuje uz suodgovornost. Jedno bez drugoga ne može. Što je veći osjećaj odgovornosti, to je veće suosjećanje, što je veće suosjećanje, to je jači osjećaj odgovornosti koji traži organiziranost i stručnost.

Svojim djelovanjem, odnosno življenjem volonterstva, kršćani svjedoče svoju kršćansku vjeru. Nerijetko se događa da je lakše na taj način evangelizirati i katehizirati nego bilo kojim drugim oblicima evangeliziranja i katehiziranja. To je bilo jasno i bl. Alojziju Stepincu kada je u prvom broju svoga glasila za Caritas napisao: «Velim, možemo ih privesti, i možda jedino privesti upravo djelotvornom ljubavlju.»

dr. Veronika Reljac

Susrećući gladne, gole, neuke, drogirane, psihičke bolesnike ili hendikepirane, i prepoznajući u njima Krista, kršćanski volonter na najbolji mogući način svjedoči svijetu i ljudima oko sebe svoju vjeru u Krista.

Vološćanski Plovan Vinko Zamlić (1847.-1906.)

Suvremenici su ga opisali kao neumorna učitelja i hrvatskog rodoljuba, "za Istrane hrvatskoga roda" doživljavan je kao "čovjek silno bistroga uma, svećenik neprikosnovenog ponašanja, društvenik najfinijeg vladanja, učitelj neumoran, prijatelj nezaboravan, rodoljub čvrst kao suho zlato"

Piše: Goran Moravček

U zavičajnoj zbirci Kastavštine nalazi se fotografija Vinka Zamlića, vološćanskog plovana i narodnog preporoditelja. Jedina je to meni poznata Zamličeva slika, snimljena u Gorici gdje se školovao za svećenika. Rođen je u Matuljima 20. siječnja 1847. Maturirao je na Kraljevskoj višoj gimnaziji u Rijeci 1867. godine u doba kad je ravnatelj bio (1861. - 1868) Antun Mažuranić (1805. - 1888.), narodni preporoditelj i jedan od suosnivača Matice ilirske. Zamlić je u Rijeci mogao biti nadahnut duhom hrvatskog narodnog preporoda, jer je grad kroz dva desetljeća do 1868. godine, kad je potpisana Hrvatsko-ugarska nagodba i naša najznačajnija luka prepuštena Ugarskoj kao teritorijalno i politički izdvojeno tijelo (Corpus separatum), bio pod hrvatskom upravom.

Nakon što je car Franjo Josip I., potaknut brojnim unutarnjim problemima u Habsburškoj Monarhiji, ustanovio 1867. Austro-Ugarsku, koja je bila podijeljena na zapadnu (cislajtanijsku - austrijsku) i istočnu (translajtanijsku - mađarsku) cjelinu, Istra s Kvarnerskim otocima i tadašnje Austrijsko primorje bili su u austrijskom dijelu države, koja se je sve teže nosila s unutarnjim međunacionalnim napetostima.

Osjetio je to i Zamlić, koji je "za Istrane hrvatskoga roda" doživljavan kao "čovjek silno bistroga uma, svećenik neprikosnovenog ponašanja, društvenik najfinijeg vladanja, učitelj neumoran, prijatelj nezaboravan, rodoljub čvrst kao suho zlato".

Prečko-pulski biskup Juraj Dobrila u nekoliko je svojih pisama 1869. i 1870. godine, objašnjavajući položaj istarskih Hrvata, napisao prijateljima: "Mi ovdje pogibamo! Ko nas nije mogao na svoju pretvoriti, taj nas je sad bacio u ždrijelo svojega i našega dušmanina" (...) "Naša braća pogiba, tišću ju od dvije strane uprav kao klišči; gore nego sada nije nam još nikad bilo".

Teško gospodarsko stanje, uz rastući talijanski nacionalizam te iredentizam, bili su glavna prijetnja istarskim i otočkim Hrvatima, uglavnom većinskom, ali neobrazovanom puku u tadašnjoj austrijskoj pokrajini. Narodnjaci stoga nastoje potaknuti prosvjetu, otvarajući škole i narodne čitaonice. Čitaonički pokret u Istri započinje osnivanjem "Čitalnice" u Kastvu 1866. godine.

Posredstvom kalendara "Istran" te tršćanske "Naše sloge" (od 1870. godine nadalje) šire se preporodne ideje, koje gorljivo promiče i biskup Juraj Dobrila te hrvatski zastupnici u Istarskom saboru i Carevinskom vijeću.

U Voloskom je Vinko Zamlić ostavio dubok trag. Dao je obnoviti kapelu sv. Roka, tadašnju župnu crkvu, koja se spominje u tekstu oporuke Roka Grgura Zavidčića 11. srpnja 1570.

Glavni žrtvenik u kapeli izrađen je 1889. prema zamisli kipara Ivana Rendića. Kapela je oslikana 1896., a kao "pitur" spominje se izvjesni Hegeđuš. Na neogotičkom kamenom zvoniku-preslici s otvorom za tri zvona upisana je godina 1888. Nestor hrvatskog kiparstva Ivan Rendić izradio je 1888. godine i glavni oltar u crkvi sv. Ane, a njemu pripisuju i kipove sv. Josipa, sv. Ivana Krstitelja, sv. Petra i sv. Pavla u naravnoj veličini. Mons. Zamlić potakao je također gradnju kapele Srca Isusova u župnoj crkvi prema zamisli Ivana Rendića, ali nije dočekao njezino dovršenje.

Mons. Vinko Zamlić umirovljen je 1903. godine, a preminuo je 29. studenog 1906. Počiva u sjeni čempresa na groblju u Voloskom.

U takvim gospodarsko-političkim (ne)prilikama Vinko Zamlić je zaređen za svećenika 1871., u godini kad je obilježavana 200. obljetnica Urote zrinsko-frankopanske te kad je uz kastavsku kapelu sv. Mihovila na Rubešima održan Prvi tabor Hrvata Istre i Kvarnerskih otoka, kojem je nazočilo desetak tisuća ljudi.

U prosvjetnoj "Bratovštini hrvatskih ljudi za Istru", utemeljenoj u Kastvu 1874. godine, Vinko Zamlić je bio odbornik. Bratovština je osnovana "za pomaganje ubogih istarskih djakah". Iste 1874. godine Zamlić je završio sa službom u Breščima, dobivši mjesto kapelana i učitelja u Opatiji, gdje je naslijedio Albina Švinglera.

Plovan u Veprincu bio je od 1879. do 1886. godine, gdje je naslijedio Viktora Bačića (1861.- 1879.). Kao veprinački župnik, svećenik narodnjak Zamlić je izabran u Istarski sabor (1883. - 1888.).

Jedan je od osnivača prosvjetne Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru i dugogodišnji član njezina odbora, Zamlić je uživao velik ugled te je izabran za zastupnika u Istarskom saboru (1883.-1889.) u kojem su također sjedili Vjekoslav Spinčić i Matko Laginja. Ovaj potonji je boreći se za prava Hrvata u Istri, pokušao 1883. godine u Istarskom saboru održati prvi govor na hrvatskom jeziku, ali su ga talijanski zastupnici prekinuli i napustili dvoranu.

Nakon što je 10. siječnja 1884. održana osnivačka sjednica Hrvatsko-slovenskoga kluba Istarskoga sabora, koji je trebao usklađivati politički rad hrvatskih i slovenskih zastupnika, Zamlić je bio izabran za predsjednika. Ujedno je to i godina nastanka Hrvatsko-slovenske narodne stranke (HSNS; poslije Jugoslavenska narodna stranka), političke organizacije Hrvata i Slovenaca u Istri (1884. - 1926.).

Kad je preuzeo dužnost vološčanskog plovana 15. prosinca 1886. godine, Vinko Zamlić je uživao velik ugled o čemu svjedoči list "Naša sloga": "Kad se približila kočija u kojoj je sjedio g. Zamlić sa preč. g. A. Šterkom, dekanom i župnikom Stolne crkve u Trstu i našim domorodcem (...) sve se razveseli, zvonovi počеше zvoniti i mužari pucati". Mjesto plovana u Voloskom bilo je upražnjeno smrću Vjekoslava Kranjeca (9. svibnja 1815. - 6. lipnja 1886.), koji je 36 godina bio mjesni župnik.

Tamjan - miomirisna smola za kađenje

Miomirisnu smolu za kađenje, u nas poznatu kao tamjan, daje tamjan drvo (*Boswellia carteri*), koje kao nisko drvo ili veći grm raste u suhom i vrućem brdskom području jugoistočne Arabije.

Piše: Alojzije Frković

Biljni balzami i smole proizvod su rada i djelovanja pojedinih smolnih sistema staničja koji se nalaze u kori nekih vrsta drveća. Iako najveću sirovinsku osnovu za proizvodnju smole čine četinjače, u nas primjerice borovi, posebno crni bor, ima i listopadnih vrsta koje posjeduju smolenice. Među takve spada rod *Boswellia* iz porodice *Burseracea*, rasprostranjen u tropskim predjelima Azije i Afrike. Miomirisnu smolu za kađenje, u nas poznatu kao tamjan, olibanum, arapski luban, daje tamjan drvo (*Boswellia carteri*), koje kao nisko drvo ili veći grm raste u suhom i vrućem brdskom području jugoistočne Arabije. Listovi su mu neparno perasti i nasuprotni, a cvjetovi sitni, bijelo ili crveno obojeni s dvostrukim brojem prašnika. Plod je koštunica. Iz zarezanih mjesta na deblu, kojim se na umjetan način potencira proces izlučivanja, curi mliječni sok koji se odmah skrutne kao bijeložučkasta smola.

Tamjan kao mirisna smola koja, stavljanjem na žeravicu razvija mirisni dim, spominje se već u biblijskoj knjizi Postanka. Upotreba tamjana u kultne svrhe postojala je u Egiptu, Babiloniji i kod Židova. U starom Egiptu, uz kađenje, balzam se prema Heroditu, koristio i za balzimiranje. U orijentalnom svijetu koristio se najprije radi uklanjanja neugodnog mirisa u stanovima, a kasnije i u medicini.

Iako su dobivanje tamjana poznavali već stari narodi, poput Feničana, Grka i Rimljana, osjetniji napredak u tehnici smolarenja pripada novijem dobu, kad je i potražnja za tom miomirisnom smolom postala sve izraženija. Važno je istaći da smolarenje, posebno umjetnim ozljeđivanjem kore, šteti biljci. Tim joj se postupkom oduzimaju biljne hranjive tvari prijeko potrebne za njen rast i razmnožavanje.

Tamjan kao mirisna smola koja, stavljanjem na žeravicu razvija mirisni dim, spominje se već u biblijskoj knjizi Postanka. Upotreba tamjana u kultne svrhe postojala je u Egiptu, Babiloniji i kod Židova. U starom Egiptu, uz kađenje, balzam se prema Heroditu, koristio i za balzimiranje. U orijentalnom svijetu koristio se najprije radi uklanjanja neugodnog mirisa u stanovima, a kasnije i u medicini. U tamjanu ima bosvelinske kiseline, olibanoresena, eteričkog ulja, gorkih tvari, gume i dr. Za liječenje se uzimao vrlo rijetko, i to iznutra protiv katarata, a izvana na osipe, za meleme i sl. (Kušan 1956). Eterično ulje tamjana koristi se i danas u aromaterapiji i aromamasaži bolnih dijelova tijela.

Oblik kađenja prodro je u život Crkve najprije na Istoku, u početku kao počast caru, a kasnije i u liturgiji - simbolizirajući molitve koje se uzdižu k Nebu. Stari zavjet poznaje upotrebu tamjana za štovanje Jahve. Jedan od trojice svetih kraljeva njime dariva novorođenog Isusa. Kršćanstvo u svom bogoslužju primjenjuje tamjan od četvrtog stoljeća, da bi procvat doživjelo tek u 14. st.

Rod *Boswellia* ne smijemo zamijeniti s rodом *Commiphora*, koji je također vezan za suha i vruća područja Afrike a proizvodi smole. Biljke tog roda važne su zbog sadržaja balzama, tzv. mire. Riječ je o skrutnoj smoli koja curi iz stabla ili sama od sebe ili još češće iz zarezanih mjesta. I mira je vrlo stara droga i sredstvo za kađenje, koje je bilo poznato i u starom Egiptu. Hipokratovi sljedbenici miru su uzimali kao lijek za jačanje, hipnotik, antiseptik.

Nadbiskupovo pismo u povodu Godine posvećenog života

U prvu nedjelju došašća otvorili smo, kako je odredio Sveti Otac, Godinu posvećenog života. Ovime podsjećam da je to važan događaj ne samo za razne oblike posvećenog života u Crkvi nego i za cijelu Crkvu.

Draga braćo i sestre!

U prvu nedjelju došašća otvorili smo, kako je odredio Sveti Otac, Godinu posvećenog života. Ovime podsjećam da je to važan događaj ne samo za razne oblike posvećenog života u Crkvi nego i za cijelu Crkvu. Zato je potrebno da Godinu posvećenog života svi zdušno i radosno prihvatimo kao od Boga darovanu priliku za obnovu svog kršćanskog poziva i poslanja.

1 U prvom redu apeliram na redovnike, redovnice i druge posvećene osobe u Riječkoj nadbiskupiji da se, prema smjernicama Svetog Oca, angažirate oko pojedinačne i zajedničke obnove i da se vaše zauzimanje ne svede samo na prigodne inicijative i manifestacije nego neka obnova na koju papa Franjo poziva bude sastavni dio vaše svakodnevice. Radi toga je važno pažljivo slušati, čitati, analizirati i k srcu uzimati sve ono što vam Sveti Otac poručuje i na što vas upozorava i poziva. Neka vam njegove poruke i poticaji budu vaše svakodnevno duhovno štivo i predmet osobnog i zajedničkog razgovora i razmatranja.

2 Pozivam također vas, braćo svećenici, da se ne ponedete za mišljenjem kako je Godina posvećenog života namijenjena samo redovnicima, redovnicama i drugim oblicima posvećenog života. Ona je namijenjena svima nama jer posvećeni život nije nešto rubno ili periferno u odnosu na Crkvu nego pripada samoj njezinoj biti. Zbog toga, kao službenici Crkve moramo promicanje Godine posvećenog života, ali i poticanje i promicanje posvećenog života smatrati svojom dužnošću, a to znači sastavnim dijelom svoje svećeničke službe i poslanja. Kad u Crkvi cvjeta posvećeni život, cvjeta i Crkva! Povijest to više nego zorno pokazuje.

3 Konačno, obraćam se svim članovima Riječke nadbiskupije, cijelom Božjem narodu, ponavljajući i vama da se Godina posvećenog života ne tiče samo posvećenih osoba nego i cijele Crkve. Stoga vas, zajedno s papom Franjom, pozivam „neka biste postali što svjesniji dara koji se sastoji u prisutnosti mnogih redovnica i redovnika. Oni su baštinici velikih svetaca koji su odredili povijest kršćanstva. Što bi bila Crkva bez svetog Benedikta i svetog Bazilija, bez svetog Augustina i svetog Bernarda, bez svetog Franje i svetog Dominika, bez svetog Ignacija Lojolskog i svete Terezije Avilske, bez svete Anđele Merici i svetog Vinka Paulskog? Mogli bismo nabranje nastaviti u beskraj, do svetog Ivana Bosca i blažene Terezije iz Kalkute. S pravom je blaženi Pavao VI. isticao: 'Bez ovih konkretnih znakova prijetila bi opasnost da se ohladi ljubav koja oživljuje Crkvu, da se spasonosni paradoks evanđelja razvodni, da se 'sol' vjere rastopi u svijetu koji sve više tone u sekularizam'" (Papa Franjo, Apostolsko pismo redovnicima i redovnicama „Vi trebate veliku povijest graditi“).

U tom smislu svi pozvani ne samo o velikoj i slavnoj povijesti Crkve i kršćanstva pričati nego je u sadašnjosti i budućnosti nastaviti graditi i stvarati.

Braćo i sestre, budući da se Godina posvećenog života tiče svih nas, rado očekujem vaše prijedloge kako bismo je na razne načine što bolje osmislili i iskoristili za obnovu našeg poimanja Crkve i poslanja što ga svaki pojedinačno i svi zajedno u njoj imamo. Neka nam Gospodin pomogne da velikodušno i svesrdno odgovorimo na poziv Svetog Oca i poticaje Duha Svetoga.

Vaš u Kristu odani

+Ivan, nadbiskup

Početak Godine posvećenog života

Godina posvećenog života, koju je na razini je opće Crkve proglasio papa Franjo, započela je prvom nedjeljom došašća i novom liturgijskom godinom, 30. studenog. Svečani početak u Riječkoj je nadbiskupiji označen misom koju je nadbiskup Ivan Devčić predvodio u trsatskom svetištu, povjeravajući na taj način osobe posvećenog života Marijinom zagovoru. Uoči mise, redovnice i osobe posvećenog života okupile su se u svetištu na molitvi krunice, misi je prethodila i svečana Večernja, a program je organiziralo povjerenstvo za redovnice na čelu s mons. Nikolom Uravićem.

Nadbiskup je u propovijedi podsjetio da će, prema odluci pape Franje, Godina posvećenog života u cijeloj Katoličkoj crkvi trajati do 2. veljače 2016. godine. „Sveti Otac je želio na taj način obilježiti 50. obljetnicu dogmatske konstitucije Lumen Gencium koja u 6. poglavlju govori o

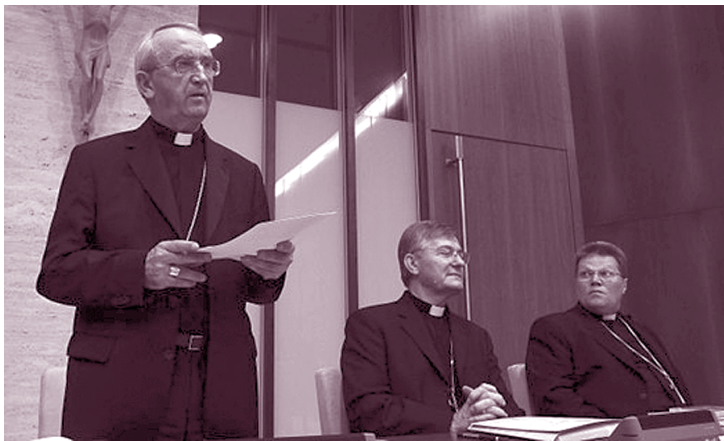

redovnicama, kao i 50. obljetnicu koncilskog Dekreta Perfectae caritatis. Znamo da se sljedeće godine navršava i 500. godina rođenja sv. Terezije Avilske, crkvene učiteljice i velike obnoviteljice karmelskog reda, ali i cijele Crkve. U svome pismu „Vi trebate stvarati veliku povijest“ papa Franjo poručuje osobama posvećenog života da se sjećaju svoje blistave povijesti, ali i

da nastave stvarati povijest.“ Nadbiskup je stoga propovijed temeljio na Papinom apostolskom pismu u kojemu Sveti Otac navodi kako očekuje da plod Godine posvećenog života bude svjedočenje autentične radosti koju Gospodin daruje onima koji ga slijede. Svjedočenje radosti bitno je za privlačenje drugih u Crkvu i za buđenje novih zvanja. „Svoje apostolsko pismo papa Franjo završava povjeravajući Godinu posvećenog života Mariji, Djevici koja sluša i razmatra, koja je prva učenica svoga Sina i odabrana kći nebeskog Oca, koja je svim milostima ispunjena i predstavlja nenadmašiv uzor nasljedovanja u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. K njoj smo večeras došli i mi da je molimo za pomoć i blagoslov kako bismo u ovoj Godini posvećenog života mogli ispuniti sve ciljeve i očekivanja što ih Sveti Otac stavlja pred vas i pred sve članove Crkve“, zaključio je nadbiskup.

Poruka biskupa HBK za predsjedničke izbore

U želji da pripomognemo u donošenju što odgovornije i razboritije odluke, želimo skrenuti pozornost na neke važne vidove današnjih društvenih, kulturalnih i političkih prilika hrvatskoga društva te na taj način izraziti i svoja očekivanja od budućega predsjednika, odnosno buduće predsjednice Republike Hrvatske

Draga braćo i sestre!

1. Povodom izbora za predsjednika/predsjednicu Republike Hrvatske, koji će se održati 28. prosinca ove godine, mi – katolički biskupi – želimo s vama, članovima Božjega naroda, ali i sa svim ljudima dobre volje, podijeliti svoja promišljanja te vas pozvati da, dajući savjesno i odgovorno svoj glas, osobno preuzmete odgovornost za općedruštveni boljitak i daljnji razvoj demokracije u hrvatskome društvu.

Naime, političko djelovanje, kao oblik neposredne skrbi za zajedničko dobro, časno je i prijeko potrebno služenje u zajednici, jer ljudsko društvo ne može biti dobro uređeno ni plodno, ako u njemu nije prisutna zakonita vlast, koja osigurava red i pridonosi, u dovoljnoj mjeri, ostvarenju općega dobra (usp. Katekizam Katoličke Crkve, br. 1897.). U tome smislu, dajući svoj glas osobi koja, po vašem uvjerenju, svojim životom i javnim djelovanjem najviše utjelovljuje mudrost, razboritost i odlučnost u vođenju državnih poslova, ne samo da ostvarujemo Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno biračko pravo nego, kao građani i vjernici, izražavamo i svoju ljubav koju gajimo prema Domovini. Istovremeno, ispunjavajući svoju građansku i vjerničku dužnost, izražavamo i zahvalnost svim prethodnim naraštajima koji su nam svojim životom i žrtvom omogućili da uživamo blagodati nacionalne suverenosti u ozračju istinske slobode.

2. U želji da pripomognemo u donošenju što odgovornije i razboritije odluke, želimo skrenuti pozornost na neke važne vidove današnjih društvenih, kulturalnih i političkih prilika hrvatskoga društva te na taj način izraziti i svoja očekivanja od budućega predsjednika, odnosno buduće predsjednice Republike Hrvatske.

U okolnostima teške gospodarske krize, a koja za posljedicu ima sve veće osiromašenje puka i socijalno raslojavanje hrvatskih građana, za očekivati je od predsjednika/predsjednice Republike

da se svojim autoritetom snažno zauzme za pronalaženje izlaza iz gospodarskih poteškoća u koje svakodnevno sve dublje tone. Stoga smo uvjerenja da predsjednik/predsjednica države, kao ona/j koji/a “predstavlja i zastupa Republiku Hrvatsku u zemlji i inozemstvu” (Ustav Republike Hrvatske, čl. 93.), treba ojačati diplomaciju, naročito gospodarsku te tako pripomoći sveukupnom oporavku našega društva.

Zato se nadamo, da će se budući predsjednik/predsjednica, na čelu države koja je članica Europske unije, pridružiti pozivu pape Franje, upućenom nedavno za posjeta Europskomu parlamentu u Strasbourgu, te biti osoba koja će svojim primjerom prednjačiti u zauzimanju za prava obespravljenih, osobito siromašnih, upozoravati na nužnost promjene mentaliteta, odbacujući funkcionalističke i privatističke modele koji neizbježno vode u „kulturu odbacivanja“, te snažnije zahtijevati uspostavu pravednije raspodjele dobara i osiguravanje dostojanstvenoga rada, jer bez socijalne osjetljivosti nema ni razvoja društva u cjelini.

3. Upravo na tragu spomenutoga govora, u kojem je Sveti Otac naglasio kako je došao trenutak za zajedničku izgradnju Europe koja se ne vrti oko ekonomije, nego oko svetosti ljudskoga života, odnosno oko neotuđivih vrednota; Europe koja je nositeljica znanosti, umjetnosti, ljudskih vrednota, ali i vjere; Europe koja gle-

da na čovjeka, koja ga brani i štiti, osobito obitelj, temeljnu stanicu i dragocjeni element svakoga društva, pozvani smo kao vjernici poduprijeti programe onih predsjedničkih kandidata koji se zauzimaju za promicanje dostojanstva žene, za zaštitu braka kao zajednice muškarca i žene te promiču kulturu života.

Od državnoga poglavara također se očekuje da poštuje vjersku slobodu, slobodni izbor vjerskog odgoja i pravo na priziv savjesti protiv nepravdnih građanskih zakona koji prisiljavaju ljude da djeluju protivno zahtjevima moralnoga reda, temeljnih prava osoba i naučavanja evanđelja, budući da je to potvrda demokracije i poštivanja pluralnosti nekoga društva.

4. U svjetlu sve naglašenijih ideoloških prijepora u Republici Hrvatskoj koji ozbiljno narušavaju kulturu dijaloga, očekujemo od predsjednika/predsjednice Republike da nedvosmisleno osudi sve zločine (usp. Rezolucije Parlamentarne skupštine Vijeća Europe 1096/1996 i 1481/2006), bez razlike kada i u ime koje ideologije su počinjeni, jer je to nužan preduvjet za uspostavljanje društvenoga

mira i nacionalnoga jedinstva. U tome smislu, od iznimne je važnosti da se predsjednik/predsjednica Republike zalaže i za iznošenje cjelovite istine o Domovinskom ratu te gaji poštovanje prema svim hrvatskim braniteljima zauzimajući se za ostvarivanje njihovih pravednih zahtjeva.

Vaši biskupi, Zagreb, 10. prosinca 2014.

5. Iako je kriza zahvatila velik broj građana Republike Hrvatske te se osjeća stanovitava ravnodušnost i napast malodušja, ne smijemo se prepustiti dojmu da se ništa ne može učiniti ni promijeniti. Podsjećamo stoga, kako je neizlazak na izbore također određeni oblik glasovanja, jer tada drugima prepuštamo da odlučuju u naše ime, pri čemu svi neizbježno trpimo posljedice tih odluka. Pozivamo vas stoga da se dobro informirate o programima predsjedničkih kandidata i da se ne odričete svoga prava da na izborima aktivno sudolučujete i o svojoj budućnosti. Dajući glas određenoj osobi vi joj izražavate povjerenje i na stanovit način ovlašćujete da vas zastupa tijekom sljedećih pet godina.

S dubokim pouzdanjem u Božje čovjekoljublje i njegovu bezgraničnu ljubav koju nam očituje upravo u božićnim danima, pozivamo vas da nam se pridružite u molitvi za slogu i napredak naše Domovine i preporučimo ju zagovoru One koju vjekovima nazivamo *Advocata Croatiae*, Odvjetnicom Hrvatske, da bismo mogli što odgovornije i savjesnije pristupiti predstojećim predsjedničkim izborima.

Zdrava prehrana za Božić

Privedio: dr. Ivan Host

Nije za očekivati da ćemo za vrijeme blagdana smršaviti, no da očuvamo istu tjelesnu težinu to je mislim sasvim realan cilj.

Blagdan Božića je pred vratima, a isto tako i novogodišnji praznici - posebno vrijeme puno zvjezdanog sjaja - dani često povezani sa finijom hranom i obiljem kolača. Kako zadržati odlučnost i ne pretjerati? Mjesec prosinac je i inače vrijeme kada nastojimo načiniti svoj "godišnji obračun", obračun svojih uspjeha i neuspjeha. Koliko smo puta zacrtali neke ciljeve i planove i odredili prioritete, a na kraju nas je životni tijek odveo negdje drugdje. U ovom mjesecu, re-zimirajući svoje rezultate (pozitivne i negativne) skloni smo "čvrstim" odlukama: npr. da ćemo od Nove godine više paziti na prehranu ili da ćemo se više kretati. Zaboravljamo da smo možda i ovu godinu započeli s istim "čvrstim odlukama". Nije za očekivati da ćemo za vrijeme blagdana smršaviti, no da očuvamo istu tjelesnu težinu to je mislim sasvim realan cilj.

Na prvo mjesto zdravlje

Masna hrana i mnoštvo kolača teže se probavljaju i opterećuju probavni sustav. To može dovesti do probavnih smetnji, žučnih kolika i opstipacije. No blagdansko slavlje može biti ugodno i uz jela koja su pripravljena na lakši, tj. dijetalniji način. To najprije znači da su pripravljena s manje masnoće, a da su ipak ukusna. Odlučimo li se dakle na prvo mjesto staviti zdravlje, pripaziti ćemo na prehranu koja će se naći na našem stolu za vrijeme blagdana. A u tome će nam pomoći i nekoliko slijedećih savjeta:

- Izbjegavajte jesti samo zato da jedete i jer vam je hrana pri ruci. Kušanje hrane neka je u minimalnim količinama.
- Ne preskačite obroke u pripremi za blagdanski stol - posebno nemojte preskočiti doručak, jer ako gladni dočekate ručak, teško ćete odoljeti, a da ne pojedete više nego što ste gladni. Pijte što više tekućine - čaja ili vode - tako ćete smanjiti potrebu za jelom.
- Neka su voće i povrće uvijek na dohvata ruke, osobito jabuke. Obavezno imajte pripremljeno neko jelo od svježeg povrća (npr. salate) ili lagano kuhano povrće kao dodatak obroku.

Nakon jela prošećite

Prilikom pripravljanja mesnih obroka, s mesa odstranite svu vidljivu masnoću, a pri pečenju podlijevajte meso tekućinom bez masnoće. Sok od pečenja mesa nemojte upotrebljavati za pripremu bilo kojeg drugog jela, jer je vrlo štetno. Ograničite unos pržene i masne hrane!

Izbjegavajte visokokalorična, gazirana i zaslađena alkoholna i bezalkoholna pića, jer ona sadrže puno kalorija. Ova pića vam neće dati energiju, već će se taložiti i povećavati masno tkivo.

Odgodite desert: ako malo pričekate, vaša potreba za slatkišima će vjerojatno popustiti. Ali, ako već ne možete odoljeti mirisima i bojama ukusnih slatkih delicija, budite umjereni.

Umjerenost s alkoholom! Neka je Vaše dobro raspoloženje uvjetovano samo vašim duhom. Alkohol uzrokuje i poremećaj metabolizma masnoća u tijelu, izaziva povišenje i nakupljanje masnoća u jetrenim stanicama (masno oštećenje jetre). Alkohol je uz to pun kalorija i smanjuje vašu kontrolu nad uzimanjem hrane.

Nakon velikog prazničnog obroka svakako prošećite. Koristite se što je moguće manje autom i javnim prijevozom, a više hodajte - minimalno svaki dan barem pola sata. Ako je moguće i na posao idite pješice.

Blagoslovljen Božić i obilje zdravlja, mira i radosti u novoj 2015. godini želi Vam

dr. Ivan Host

Dobre strane blagdanske hrane

U nas česta blagdanska hrana ima i svojih dobrih strana:

- **Bakalar** - plemenita i jaka riba - sa svojom ukusnim čvrstim mesom nezaobilazna je namirnica mnogih blagdanskih stolova za Badnjak. I dok uživete u okusu, hranjivi sastojci pomažu Vašem zdravlju. Posebno njegove omega-3 masne kiseline smanjuju rizik od srčanih bolesti, a umanjuju tegobe kod reume i depresije.
- **Suhe smokve** - jelo za dobro raspoloženje. Sadrže dosta triptofana iz koga se u mozgu stvara «hormon dobrog raspoloženja» serotonin. Osim toga kao med slatke suhe smokve su prvoklasan izvor energije i pune su hranjivih tvari: kalija, kalcija, magnezija, željeza, B vitamina.
- **Orašasti plodovi** - zdrava energija jezgre. Njihova masnoća se ne oslobađa tako lako kao masnoća salama i sireva, te su zbog toga bolji za srce i cirkulaciju. Osim toga nude organizmu visokokvalitetne bjelančevine i vlaknaste tvari, te lecitin za mozak, magnezij za mišiće, fosfor i kalcij za kosti i zube, B vitamine za živčani sustav
- **Čokolada** - stvar srca. Čokoladu jedemo tijekom cijele godine, ali nam je posebno potrebna sada zimi. Hranjive tvari iz čokolade daju bolje raspoloženje, a povoljno utječu i na rad kardiovaskularnog sustava. Time štite srce. Najbolje je koristiti tamnu čokoladu s visokim sadržajem kakaa.
- **Naranče, mandarine, grejp i ostali agrumi** su učinkovitiji od bilo koje vitaminske tablete. To je već dugo poznato. Ali uz to oni su i bogat izvor folne kiseline, a sadrže i karotenoide i flavonoide koji štite srce i krvotok, te smanjuju masnoću u krvi.

Blagdani trebaju biti sretni dani - vrijeme zadovoljstva i uživanja. Zato ne dopustite hrani da to pokvari. Budimo veseli za blagdanskim stolom, umjereni u konzumaciji jela i alkoholnih pića, pa će nam predstojeći blagdani proći u dobrom i veselom ugođaju.

HRVATSKE BOŽIĆNE PJESME U LITURGIJI

Priredila: Andrejka Srdoč

Naša liturgija u svom glazbenom dijelu zaista obiluje mnogim i prekrasnim pjesmama i popijevkama koje su toliko opće prihvaćene u narodu da se mogu nazvati pučkima.

Korijen pučkih popijevki često i nije od samoga puka, već imaju svoga autora ili su dijelovi poznatih crkvenih pjesmarica poput Pavlinske pjesmarice, ili Cithare octochorde (prvo izdanje 1701). Tijekom vremena postale su te pjesme opće poznate i prihvaćene pa su tako gotovo sjedinjene s narodnim stvaralaštvom. Kako nam dolazi najradosnije doba kroz godinu, tj. Božić, tako ćemo s pravom ovdje reći nešto više o božićnim pjesmama, «božićevanju» tih pjesama kao i o adventskim pjesmama koje nas uvode u Otajstvo rođenja Gospodina našega Isusa Krista.

Naše božićne pjesme, bar što se tekstova tiče pa i većeg dijela melodija, nalaze se već u zbirci Cithara octochorda iz 1701.g. U ovom našem tekstualnom hodju kroz hrvatske božićne pjesme razvrstao bi ih u tri dijela. Prvi dio su one koje (dozvolom i odlukom biskupske konferencije) u tom se posebnom vremenu Božića i cijeneći naše hrvatsko narodno tradicionalno božićevanje, pjevaju umjesto nepromjenljivih dijelova mise, dakle umjesto; Gospodine smiluj se, Slava, Svet, Blagoslovljen i Jaganjče. Druga skupina su one popularne i rekli bismo koje «svatko zna i svatko pjeva», i treća skupina je nažalost onih koje su djelomično nestale, te se vrlo rijetko i samo u pojedinim crkvama pjevaju ili one koje se više nigdje ne pjevaju.

Prva skupina su one koje zamjenjuju dijelove mise. Te «zamjenke» božićne pjesme nisu svugdje iste, tj. negdje se pjevaju ove, a negdje neke druge, ali ja donosim slijed recimo «idealnog rasporeda», koji takav i toplo preporučam svim voditeljima crkvenih zborova, dirigentima, orguljašima i pjevačima:

1. GOSPODINE SMILUJ SE/ KYRIE ELEISON, ta pjesma je tako jednostavan i divan primjer tropa u crkvenoj glazbi, gdje se dakle ona tri zaziva – Gospodine smiluj se/Kriste smiluj se/Gospodine smiluj se – zamjenjuju s proširenim pjesničkim/narodnim tekstom koje izražava činjenicu Isusova rođenja (Isus se rodi u štalici), njegova trpljenja (On za nas trpi čim se rodi) i skrovitosti rođenja toga Kralja kojemu se samo odabrani dolaze pokloniti (U jasle mora da se skriva).
2. SLAVA BOGU NA VISINI/ SVIM NA ZEMLJI MIR VESELJE, po svojoj formi također trop (i zbog toga kao i Kyrie eleison se obavezno moraju pjevati sve tri kitice) u kojoj se savršeno prevodi misni Slava Bogu na visini, gdje treća kitica posebno lijepo izražava dogmu utjelovljenja «Sinka svoga, Boga moga – S Ocem, Duhom jednakoga, - Duhom svetim začetoga, - Od Marije rođenoga.»
3. SVET I BLAGOSLOVLJEN/ DVORANI NEBA, svečana je i veličanstvena pjesma koja nam dočarava nebeske dvorane, čete anđela i arkanđela koji donose i pronose radosnu vijest da: «Isus se rodi spasenje plodi porodom».
4. JAGANJČE/ U SE (TO) VRIJEME GODIŠTA, divna i možda najpopularnija pjesma naše Dalmacije. Tamo se pjeva čak i 30 kitica ove pjesme, a u kontinentalnoj Hrvatskoj je skraćena na svega 4 kitice. Ova pjesma u izvornom obliku (svih 30 kitica) opijeva zapravo cijeli božićni događaj. U njoj se nalaze svi akteri događaja Kristova rođenja; pastiri, kršćani, svako svijeta

stvorenje, oci u limbu, anđeli i đavli, cijelo presveto Trojstvo. Pa zgodno i danas dolazi ta pjesma kada se čuje u prvoj kitici «Mir se svijetu naviješta», a u crkvi prije Jaganjče svećenik nas poziva da pružimo mir jedni drugima. U Božićno vrijeme dakle, ne samo što pružamo mir i ruku mira onima koji sjede uz nas u crkvi, već im i pjevamo o miru koji se svijetu naviješta – Božić je zaista poseban u svakom segmentu!

Druge skupine božićnih pjesama su one zaista popularne i svima poznate kao: VESELJE TI NAVJEŠĆUJEM, O BETLEME, RADUJTE SE NARODI, RODIO SE BOG I ČOVJEK, O PASTIRI VJERNI ČUVARI, TRI KRALJA JAHAHU I NARODI NAM SE.

VESELJE TI NAVJEŠĆUJEM jedna je od najsvečanijih i najljepših, najradosnijih, koja je tekstualno očigledno nadahnuta anđelovom blagovješću: «Evo, javljam vam blagovjest, veliku radost za sav narod». U pjesmi O BETLEME prepjevava se Mihejevo proroštvo: «A ti, Betleme, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim, jer iz tebe će izaći vladalac koji će spasiti narod moj, Izraela». Pjesma RADUJTE SE NARODI mogla bi se uz pjesmu NARODI NAM SE nazvati prvom himnom Božića.

Posebno mjesto od svih pjesama dakako zauzima pjesma NARODI NAM SE KRALJ NEBESKI. U njoj dva ključna izraza MLADI KRALJ I MLADO LJETO vode nas duboko u povijest. Mladi kralj naime podsjeća na doba Arpadovića u Hrvatskoj, kada je svaki ugarski kralj nastojao što prije svoga prvorođenca okruniti za hrvatskoga kralja. Mlado ljeto odražuje vrijeme kada je u nas na Božić počimala nova godina. Ujedno najstariji blagdan Krista Kralja je upravo Božić, a kasnije je papa Pio IX ustanovio blagdan Krista Kralja i završetak crkvene godine na zadnju nedjelju prije Adventa. U ovoj pjesmi-himni su nabrojani svi pratioci Božića, mogli bi reći da je to mali božićni kalendar; sveti Stjepan (26.12.), sveti Ivan (27.12.), Nevina Dječica (28.12.), Toma biskup, Silvestar papa (31.12.), Sveta tri kralja (06.01.). To su osobe koje zapravo zastupaju različite staleže; sveti Stjepan zastupa mučenike, sveti Ivan djevičanske muževe i žene, Silvestar i Toma kler, biskupe i pape, itd.

U treću skupinu božićnih pjesama nažalost moram pobrojiti one koje su se gotovo ili u potpunosti prestale pjevati i/ili izvoditi po našim crkvama. Tko se od Vas još sjeća melodija skladbi – ili ih zna otpjevati – poput: S NEBESA ANĐEL SIŠAO, KAD DJEVA MILOST DOBILA, KADA ZVIJEZDA DIVNA, NA NEBU JE ZVIJEZDA IZAŠLA, USPAVANKA MALOME ISUSU (SKLOPI BLAGE OČICE) I SPAVAJ SINKO? Da, velika je to šteta i žalost da su se te predivne pjesme tako olako napustile i zapravo da umiru ili su već mrtve. Možda bi bilo dobro da umjesto nekih novokomponiranih pjesama za Božić, svakoga Božića obnovimo po jednu od ovih navedenih?!!

Preuzeto uz dozvolu autora: Josip dell'Ivegljo: Objavljeni radovi, za Internet časopis župe Sv. Križa - Siget, Prilog br. 1 i 2 prosinac 2002. god.

Adventski vijenac na poštanskoj marki - Božić 2014.

Hrvatske pošte pokrenule su 1991.g.niz prigodnih poštanskih markara posvećenih Božiću. Autorica Ariana Noršić, dizajnerica iz Samobora, kao motiv na marki za ovogodišnji radosni kršćanski blagdan - Božić 2014. odabrala je adventski vijenac, jedan mali predmet, reći će povjesničarka umjetnosti Željka Čorak, koji svake zime unosimo u svoj dom da nas podsjeti na drugačiji ritam i smisao življenja. Poruka je to vječnog, jer svijetle utaknute u zeleni vijenac razdvajaju zimu od topline, dan od noći, smrt od spasa i života. Osmišljen još daleke 1838. u Njemačkoj vijenac se stao širiti posvuda starim kontinentom, da bi 1925. prvi put prekoračio prag katoličke crkve u Kolnu, a oko 1935. počeo se blagoslivljati i u našim crkvama, podsjećajući nas na smisao očekivanja radosne vijesti, iskorak iz vremena u ... Božić.

Marka Božić 2014. nominalne je vrijednosti 3,10 kuna pa ćemo s njom moći ukrasiti naše pisma-čestitke upućene najmilijima za Božić i Novu godinu.

A. Frković

100. rođendan dobrotvorke Marije Matijević

Velika dobrotvorka i zauzeta vjernica Marija Matijević, u utorak 11. studenog navršila je sto godina života. Tom prigodom ju je u njezinom skromnom stanu na riječkom Korzu pohodio riječki nadbiskup mons. Ivan Devčić i uz rođendanske čestitke zaželio joj obilje Božjeg blagoslova. Uz nadbiskupa, čestitke su slavljenici uputili ravnatelj svećeničkog doma u Rijeci mons. Nikola Uravić, rektor Bogoslovnog sjemeništa u Rijeci mons. Sanjin Francetić te časne sestre iz Nadbiskupskog doma u Rijeci dok su bogoslovi pjesmom uzveličali rođendansku proslavu.

Marija Matijević rođena je 11. studenog 1914. godine u Jablancu u pobožnoj kršćanskoj obitelji. Za vrijeme II. svjetskog rata okrutno je ubijen njezin rođak, svećenik Juraj Matijević. No, ona ni u najtežim vremenima nije zaboravljala na Boga već je svoj pogled upirala u Kristov križ i željela uvijek svakome pomoći. Tako je dugi niz godina brinula za župnika u Jablancu vlč. Dragu Babića koji je živio u teškim životnim uvjetima, a na srcu joj je uvijek bila riječka bogoslovija za koju je za svoga života mnogo učinila.

Dok se danas potpuno bistra uma prisjeća raznih događaja iz života, priznaje kako joj je najveća radost molitva koju namjenjuje za tolike potrebe ljudi i Crkve čija je vjerna kći. Neka joj Gospodin bude snaga i radost u vremenu koje joj predstoji.

Helena Anušić

Betlehemske svjetlo stiglo u Rijeku

Tradicionalnim susretom župnih dječjih zborova nedjelju, 14. prosinca u crkvi Gospe Lurdske na Žabici dočekano je Betlehemske svjetlo te proslavljena 14. godišnjica biskupskog ređenja riječkog nadbiskupa Ivana Devčića.

Betlehemske svjetlo katolički skauti Riječke nadbiskupije i izviđači predali su nadbiskupu nakon što su ga toga dana svečano preuzeli u Zagrebačkoj katedrali. Nadbiskup Devčić upalio je veliku svijeću plamenom Betlehemske svjetla te pozvao djecu i roditelje da to svijetlo odnesu u svoje župe i u svoje domove. "To je svijetlo Isusa Krista kojim možemo osvijetliti i pobijediti sve nepravde i laži", poručio je nadbiskup.

Mališani iz 11 dječjih zborova pred riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem pokazali su svoje pjevačko znanje i prigodno ga darovali buketom cvijeća. Pjesma i nasmijana dječja lica ispunila su veliku kapucinsku crkvu u središtu grada.

Sjećanje

SANDA MORAVČEK

Vinkovci, 20. kolovoza 1955. - Zagreb, 27. prosinca 2010.

Knjiga pape Franje

"Sakramenti. Lanac milosti"

U ovoj jednostavnoj knjižici sabrane su upečatljive kateheze pape Franje na temu svih sedam sakramenata Katoličke Crkve. Uranjajući u značenje i svrhu svakoga sakramenta, Papa osvjetljava njihovu važnost i plodove u životu čovjeka.

Papa govori o Crkvi kao o Majci koja stalno rađa novu djecu i uvodi ih po sakramentima u novi život, život samoga Krista. Po krštenju krštenici imaju nov život u Kristu, a potvrdom postaju sudionici njegova poslanja. Hranjeni samim njegovim tijelom u euharistiji bivamo osnaženi da prepoznamo svoj poziv i, ostvarujući ga, da izgrađujemo živu Crkvu pomažući bolesnima, siromašnima i svima koji su u potrebi.

Ove Papine kateheze odlično su sredstvo župnoga pastora, a posebice će biti korisne u pripravi za primanje sakramenta kršćanske inicijacije, mladima koji se pripremaju za svetu potvrdu, zaručnicima koji se pripremaju na sakrament ženidbe, kao i roditeljima koji žele krstiti svoje dijete. Od velike će pomoći ova knjižica biti i svima onima koji žele produbiti svoje poznavanje sakramenata tih vidljivih znakova Božje milosti i ljubavi.

VERBUM

Provokacije i vrijeđanja u Hrvatskom narodnom kazalištu

Na adresu Riječke nadbiskupije poslano je pismo gledateljice nove predstave u HNK Ivana pl. Zajca.

U Hrvatskom narodnom kazalištu Ivana pl. Zajca u Rijeci se već dulje događaju incidenti koji provociraju stanovništvo sa političkim parolama i predstavama kojima se narušava ono što je mnogima u ovoj državi sveto. Naime, od nedavno postavljeni intendant Oliver Frlić i manja skupina ljudi iz same Uprave kazališta koju skupa s njim predvodi njegova desna ruka, glavni dramaturg Marin Blažević, koriste balkon HNK za iskazivanje svojih političkih i drugih stavova vješanjem zastava i natpisa na zgražanje građanima, a od djelatnika kazališta retrogradno traže da potpisuju podršku za učinjeno, iako oni s time uopće nemaju veze.

Očito je došlo vrijeme bez humanosti i vrijednosti, a ako svi šutimo, čini se da su publiku napunili oni koji misle da su časne sestre, svećenici, Isus ili Marija u predstavama korisni u kontekstu provociranja humora uz pljuvanje te tu istu publiku svakim danom povećavaju. Smatram da bi svaki kršćanin trebao na ovo dati reakciju. Ignoriranje ovih vrijeđanja prema kršćanstvu može samo značiti da reakcije nema, a zlobnici će pomisliti da bi značila odobravanje.

bludnih radnji uz obilno pljuvanje na usta. Predstava se nastavlja sa scenom u kojoj jedan od glumaca stavlja na glavu trnovu krunu te s križem predvodi povorku u kojoj glumci spolno opće na različite načine, a svi u rukama imaju križeve koje koriste za samozadovoljavanje gurajući križeve u spolovila te potom u stražnjice. Kip Gospe ponovno prelazi pozornicom, ovaj put sa petokrakom na glavi, a glumci na križeve navlače prezervative, insinuiraju proces erekcije i nategnute prezervative lansiraju u publiku gađajući gledateljima u glave. Vrlo brzo glumci polako skidaju svu odjeću sa sebe stojeći na svega metar od publike i ostaju potpuno goli te se nad njih spuštaju tuševi koje dočaravaju plinske komore u nacističkim logorima, a glumci jedan po jedan liježu na hrpu poput žrtava. U završnom dijelu scenu prema gledalištu zatvara replika svečanog zastora zagrebačkoga HNK s Bukovčevim "Hrvatskim preporodom". Glumci se ustaju i peru vlažnim maramicama. Po tko zna koji put u predstavi svi pale cigarete i započinju razgovor jedući hostije iz vrećice poput čipsa sa umakanjem u kečap. Jedan od njih se izjašnjava da je Srbin, na što ga svi grle i govore kako ga prihvaćaju te potom naglo napadnu uz vrijeđanje i mučenje nalijevanjem benzinom kako bi ga zapalili. U samom kraju se pojavljuje djevojčica s kalašnjikovom u rukama uperenim u glumce.

Okosnica ovog dopisa i razlog potpunog gubljenja strpljenja je predstava "Hrvatsko glumište" koja je 19. studenog 2014. premijerno izvedena kao autorski projekt redatelja i intendanta Olivera Frlića i dramaturga Marina Blaževića. Predstava izaziva u najmanju ruku zgražanje te duboko vrijeđa kršćane i Crkvu zbog okrutnog načina da kršćanske simbole i svete predmete koriste kao perverzne rekvizite u predstavi. Novi intendant i autor predstave Frlić je u svojim izjavama spomenuo da je nakana predstave bila "stvoriti distancu prema govoru mržnje koji je obilježio hrvatsko kazalište 90-tih", no prava istina je da se na vulgaran način igra sa ljudskom psihom i koristi elemente kršćanstva kako bi po njima pljuvao te uznemirio, zaprepastio i uvrijedio publiku.

Na početku predstave se podiže platno s prizorom Posljednje večere te na sceni ostaje osmero glumaca (tri žene i petero muškaraca) odjevenih poput apostola. Ogrtače skidaju i ostaju u ustaškim crnim odorama s krilima anđela na leđima uz snimku proglašenja NDH Slavka Kvaternika. Glumci se brzo pretvaraju u demonske zvijeri te na sceni prikazuju orgijanje uz izopačeno bluđenje dvojice muškaraca nad ženom i elemente silovanja. Scenom potom prolazi kip Gospe po kojem se glumci stavlja u klečeći stav, križaju i jednu hostije uz pjesmu "Ja se kajem...". U istom prizoru nastavlja skidanje hlača do koljena, zvlače ruke u donji veš na kojem su printevi poznatih hrvatskih glumaca i redatelja te počinju masturbiranje do grimasa kojima označavaju kraj

Nadbiskupov apel da se prestane vrijeđati vjernike i njihove svetinje

Potaknut pismom gledateljice predstave riječkog HNK „Hrvatsko glumište“ te sličnim reakcijama vjernika i kulturnih djelatnika, nadbiskup Ivan Devčić upućuje apel da se prestane vrijeđati vjernike i svetinje, pogotovo u ustanovi koja nosi cijenjeni naslov „Hrvatsko narodno kazalište“.

Ako su točno reakcije gledatelja, na predstavi „Hrvatsko glumište“ bezočno su profanirani i obeščaćeni najsvetiji kršćanski simboli: Euharistija, Križ i Gospa. Ne želim ulaziti u pitanje o poštivanju ljudskih prava glumaca, čije se dostojanstvo, kako gledateljica piše, također grubo povrijedilo. Otkad je predstava održana, dobio sam i dobivam mnoštvo reakcija na takvo vrijeđanje kršćanskih vrijednosti i onih koji ih takvima smatraju, osobito katolika koji sačinjavaju većinu građana ovog grada, koji se - da ne zaboravimo - predstavlja i želi biti tolerantan. Mnogi se pitaju: Kakva je to tolerancija koja na najgrublji način vrijeđa ono što je drugima najsvetije, a da pritom nitko u ovoj sredini na to ne reagira? Znači li to da je opravdan osjećaj mnogih vjernika koji mi ovih dana govore da se osjećaju nezaštićenima i građanima po kojima svatko može „pljuvati“? Doista je potrebna neizmjerena doza drskosti da se Euharistija i križ povežu, vjerojatno i identificiraju s ustaštvom te se na taj način sve koji vjeruju u Isusa Krista kao svoga Spasitelja na neki način proglasi ustašama koje treba istrijebiti iz ovog društva i svijeta. Nije li to dozivanje zloduha prošlosti, a ne oslobađanje od njih?

Stoga, u ime svih povrijeđenih katoličkih vjernika, ne dovodeći u pitanje umjetničke slobode, apeliram da se takva skrnavljenja i vrijeđanja više ne ponove, pogotovo ne iz Kuće koja je po svom poslanju pozvana promicati sve ono što uzdiže i oplemenjuje. Prihvaćam također savjet svećenika s terena koji predlažu da se ovih dana, u skladu s crkvenim propisima u slučaju skrnavljenja vjerskih svetinja, održi euharistijsko klanjanje kao zadovoljštinu za blaćenje i gaženje Onoga kojeg one predstavljaju. A to je Isus Krist, kojega mnogi ispovijedaju kao svoga Učitelja i Spasitelja. U skladu s time, neka župnici i upravitelji crkava ovih dana u prikladno vrijeme pozovu vjernike na jednosatno euharistijsko klanjanje po rečenoj nakani.

Pismo člana HNK Ivana pl. Zajca

Hvala Vam, Oče Nadbiskupe, na Vašoj reakciji na predstavu "Hrvatsko glumište", u moje ime i ime mnogih članova (...), koji su se osjećali zgroženi i povrijeđeni ovom predstavom, u kojoj smo nažalost, morali sudjelovati i u kojoj ćemo nažalost, opet morati sudjelovati sredinom siječnja. Mi ne možemo reagirati, jer se ljudi jako boje, ja također, pošto su na snazi prozivke neistomišljenika, obavijesni razgovori, itd. Nažalost... sve se nastavilo postavljanjem izgorjene božićne jelke kao Božićnog ukrasa, na balkonu Kazališta.

Biskup Bogović na Danu sjećanja i zahvalnosti

U nedjelju 30. studenog u Cetingradu je 12. godinu za redom obilježen Dan sjećanja i zahvalnosti za prognane žitelje Cetingrada i ostalih naselja Slunjskog kraja za vrijeme velikosrpske agresije. Misa, polaganje vijenaca kod spomenika palim braniteljima i program u Hrvatskom domu odaje se u organizaciji Udruge povratnika i useljenika Karlovačke županije počast poginulim braniteljima, sjećanje na dane progonstva kao i zahvala prijateljima iz susjedne Bosne i Hercegovine u Velikoj Kladaši koji su pomogli izbjeglim žiteljima Cetingrada i Slunjskog kraja u najtežim trenucima novije povijesti.

Misu je u župnoj crkvi Uznesenja BDM predslavio biskup Mile Bogović u suslavju mjesnog župnika mons. Marijana Ožure, a glazbom je misu animirao Prvi braniteljski zbor Petar Svačić iz Karlovca. Misi su nazočili predstavnici političkog života Karlovačke županije, predstavnici braniteljskih udruga iz Karlovačke županije i Unsko-sanske županije u susjednoj BiH, više gradova i općina iz obje županije kao i više KUD-ova u narodnim nošnjama.

„Danas se Cetingrađani sjećaju svoje tuge i boli kada su bili pred 23 godine protjerani i time nosili križni put cijele nacije. Slično je to kao i prvo putovanje Josipa i Marije iz Nazareta u Betlehem. Kada se Isus rodio nad njim je bila zločinačka ruka te su opet pobjeći u Egipat. Njihovo izgnanstvo potrajalo je kao i vaše, 4 godine o čemu najbolje može govoriti vaš župnik. Kao Josip i Marija i vi ste na tom putu duhovno ojačali i upregnuli sve svoje snage. Svaka muka je nova prilika da ojačamo i osposobimo se za savladavanje na putu života. Duhovno rastemo samo onda kada se borimo s teškoćama za što je najbolji primjer bl. Alojzije Stepinac. Isusova veličina uzrokovana je oporbom njegovog vremena“, zaključio je na kraju svoje propovijedi biskup Bogović te jasno poručio da se danas ne predajemo i ne klonemo i ne sumnjamo u svoje ideale.

Nakon mise biskup je nazočio molitvi odrješenja koji je predvodio mons. Ožura te polaganju vijenaca kod spomenika poginulim braniteljima na trgu kod crkve. Zatim je održan program u Hrvatskom domu uz nastupe KUD-a Cetingradska tamburica iz Cetingrada, KUD-a Skakavac te KUD-a Koronica te poruke više govornika. Načelnik općine Cetingrad Milan Gašparin je poručio da dane naše povijesti treba pamtiti i izraziti zahvalnost prijateljima iz Bosne na utočištu u najtežim trenucima. Predsjednik Zavičajne udruge povratnika i useljenika Karlovačke županije Ivan Mateša uručio je biskupu Bogoviću na poklon knjigu te dokument UDBA-e o svećenicima Slunjskog dekanata, dok je predsjednik Zajednice povratnika Hrvatske Josip Kompanović u ime 200 tisuća prognanih Hrvata i Nesrba tijekom Domovinskog rata poručio da treba jasno reći tko ih je učinio prognanicima.

Zvonko Ranogajec

Počeo ovogodišnji tečaj vjere za župne animatore

U subotu 8. studenog u Otočcu je započeo novi dvogodišnji tečaj za župne animatore s prostora Gospičko-senjske biskupije. U pastoralnoj dvorani župe Presvetog Trojstva okupilo se preko 50 ovogodišnjih polaznika koji će narednih 5 mjeseci sve do svibnja 2015. prvih subota u mjesecu nazočiti predavanjima eminentnih predavača. Tečaj je započeo pozdravnim riječima domaćina, generalnog vikara biskupije i voditelja tečaja, mons. mr. Tomislava Šporčića koji je ovaj tečaj i oblik obrazovanja angažiranih vjernika laika istaknuo kao jednim od dijelova pastoralnog plana Gospičko-senjske biskupije donesenog odlukom prezbiterijskog vijeća i svećeničke skupštine.

Prvi predavač bio je mons. dr. Mile Bogović koji je govorio o povijesti Crkve kroz prizmu Crkvenih sabora. Težište je stavio na povijesni Drugi Vatikanski sabor i njegove odluke. Biskup Bogović je progovorio i o laičkom apostolatu.

Drugi predavač bio je župnik i dekan udbinski mons. mr. Tomislav Rogić koji je govorio o Katekizmu katoličke crkve i to prvog od četiri teme „Što vjerujemo?“, nakon kojih će slijediti liturgija, moral i molitva.

Z. R.

Imenovani dekani u Gospičko-senjskoj biskupiji

Nakon što su svećenici u svih šest dekanata Gospičko-senjske biskupije proveli izbore za dekane, gospičko-senjski biskup Mile Bogović potvrdio je njihov izbor odredbom Ordinarijata za naredno petogodišnje razdoblje. Vodeći računa o rezultatima tih izbora i važećim pravnim normama važećeg Statuta o dekanima, biskup je imenovao na pet godina dekane, i to: župnika Otočca mons. mr. Tomislava Šporčića za Otočki dekanat, župnika Gospića mons. Milu Čančara za Gospički dekanat, župnika Sv. Jurja preč. Silvia Milina za Senjski dekanat, župnika Udbine mons. mr. Tomislava Rogića za Udbinski dekanat, župnika župe Sv. Križa u Ogulinu preč. Roberta Zubovića za Ogulinski dekanat i župnika Cvitovića i Lađevca preč. mr. Antonia Čutura za Slunjski dekanat.

Ovim ujedno biskup Bogović poziva sve svećenike u dekanatima na suradnju s dekanom u svemu što određuju crkveni zakoni i Statut o dekanima za zajedničko dobro ne samo svećenika nego i svih vjernika u dekanatu a da se statut pročita na prvom dekanatskom sastanku. Dekani su pozvani da paze na izvršavanje odredaba tog Statuta. Isto im se tako preporuča da porađe kako bi se na području pojedinih dekanata napravio dekanatski pastoralni plan i objavio u dekanatskim glasilima. Gdje službeno ne postoji dekanatsko glasilo, neka se objavi u nekom župnom glasilu u dekanatu i obavijesti o tome Božji narod.

Z. R.

Biskup Bogović na predstavljanju filma o „Boričevcu“

U organizaciji udruge Prvi hrvatski redarstvenik iz Ogulina kao i Savjeta za branitelje grada Ogulina održana je u Ogulinu u petak 7. studenog projekcija filma o Boričevcu autorice Nade Prkačin. Na projekciji filma nazočili su gradonačelnik Ogulina Jure Turković sa suradnicima, načelnik općine Saborsko Marko Bičanić, župnik župe bl. A. Stepinca fra Marko Medo kao i gospičko-senjski biskup Mile Bogović.

Biskup Bogović jekao biskup i povjesničar prvi počeo razotkrivati tragediju tog malog mjesta iz Ličkog Pounja kao kontrapunkt slavljenju prve puške u nedalekom Srbu. "Kada danas gledamo na događaje u Drugom svjetskom ratu, a posebno u Lici gdje se desetljećima slavio kult nasilja kroz prvu pušku u Srbu, treba jasno reći da iza takve puške stoje ubilačke ideje. Hrvati su morali 45 godina gledati kao se slavi zločin nad Hrvatima ubijenima u Brotnju i pobacanima u jamu na Dabinu vrhu. Za razliku od takvih pogleda ja razvijam kult žrtve da se okrutno ubijenima oda poštovanje, što je uradila i Nada Prkačin u svom filmu. Spasenje je u križu a ne u pušci i rogljama", zaključio je biskup.

Nazočnima se na početku obratio organizator, predsjednik Udruge PHR Ogulin Josip Luketić koji je istaknuo da film Nade Prkačin govori o povijesti mržnje prema hrvatskom narodu što se još simbolički manifestiralo i u stradanjima Saborskog, Škabrnje i Vukovara.

Zaključno je o filmu progovorila i autorica Nada Prkačin čiji dokumentarno-filmski rad ima za cilj spasiti od zaborava tragične stranice novije hrvatske povijesti. Motiv za svoj rad dobila je 1. kolovoza 1991. godine kada je vidjela broje prognanike na riječnim šlepovima u Dalju, Erdutu i Aljmašu.

Z. R.

Biskupijsko pastoralno vijeće na zadnjoj sjednici drugog saziva

U subotu 22. studenog u pastoralnom centru Marije Majke Crkve na Plitvicama održana je redovna godišnja sjednica biskupijskog velikog pastoralnog vijeća, posljednja u drugom sazivu. Susret je otvoren molitvom Srednjeg časa koju je predvodio generalni vikar biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić te pozdravom okupljenim vijećnicima od strane mjesnog biskupa mons. dr. Mile Bogovića. Zapisnik s prošle sjednice pročitala je tajnica BPV-a s. Robertina Medven. Zatim je biskup Mile Bogović podnio izvješće o stanju u biskupiji za razdoblje od posljednje sjednice.

Biskup je na početku predstavio pastoralnu temu tekuće godine koja je u znaku Godine evanđelja. „I današnji papa se spuštajući među narod uzima u ruke evanđelje i daje ga vjernicima.“ Biskup je istaknuo svoje odreknuće od 7. kolovoza kad je navršio 75 godina. Istaknuo je i kadrovske promjene u prezbiterijatu biskupije glede odlaska, dolaska, premještanja i bolesti svećenika. Spomenuo je da biskupija ima pet bogoslova i četiri sjemeništarca te četrdeset devet svećenika.

Mons. mr. Tomislav Rogić prezentirao je naglaske i misli iz apostolske pobudnice pape Franje Evangelii gaudium – Radost evanđelja. Njime je papa uzburkao svjetsku javnost i njome nikome ne da mira te pokušava zaokružiti put Crkve prema nadolazećim godinama.

Mons. mr. Tomislav Šporčić je u ime Odbora za obitelj predstavio pripreme za II. nacionalni susret obitelji na Trsatu koji će se održati 19. travnja naredne godine. U tom, cilju održavaju se dekanatski susreti obitelji a posebno je istaknuta simbolika Nazaretske kućice o čemu je govorila i voditeljica Obiteljskog centra Nives Tomić. Zatim su slijedila kratka izvješća voditelja pojedinih Odbora Biskupijskog pastoralnog vijeća. Mons. Mile Čančara za liturgijsko-glazbeni odgoj, vlč. Nikole Turkalja za katehetski i građevinski odbor, mons. Tomislava Rogića odbora za mlade i mons. Mile Pecića odbora za medije.

Slijedila je kraća rasprava o svim izvješćima kao i osvrt na proteklih pet godina saziva ovog tijela kojem je ovo bila zadnja sjednica u drugom sazivu.

Z. Ranogajec

Željka Markić o volontiranju kao evanđeoskom služenju

U subotu 29. studenog u Gospiću je u zgradi Caritasa održan redoviti godišnji susret svećenika i volontera župnih Caritas Gospičko-senjske biskupije. Preko 50 sudionika susreta na početku je pozdravio ravnatelj Caritas Gospičko-senjske biskupije vlč. Luka Blažević, dok je molitveni uvod predvodio kancelar biskupije mr. Marinko Miličević. Središnje predavanje na temu „Volontiranje kao evanđeosko služenje“ održala je čelnica građanske inicijative „U ime obitelji“ Željka Markić.

Mjesni ordinarij Mile Bogović poručio je volonterima da njihov dar treba biti od srca, a Željki Markić je zahvalio na inicijativi „U ime obitelji“ kojom smo danas obranili čovjeka baš kao što smo i u prošlosti spasili Europu zaustavljajući Turke.

Željka Markić je istaknula da je kompletno djelovanje Crkve kroz povijest volontiranje svećenika koji sebe daju čovjeku. Ljubav je ta koja nas potiče na pomoć bližnjemu i svi koji daruju su povlašteni. Jasno je da sva dobra djela dolaze i počinju od molitve, zahvalivši na kraju svim volonterima udruge „U ime obitelji“. Na svoje osobno volontiranje u „Marijinim obrocima“ posebno ponosno gleda predavačica Markić nakon čega je u raspravi istaknuto više razmišljanja vezanih za referendum o braku i preferencijalnom glasovanju. Biskup Bogović je zaključio da ideologija želi odvojiti djecu od roditelja čemu se mi odupiremo svojom vjerom.

Na kraju je izvješće o radu podnijela voditeljica Caritasova ureda Kata Matanić. Istaknula je dobru suradnju s trgovačkim lancem Lidlom u akciji „Pomagati je lako“ tijekom prošle i ove godine koja je provedena u centrima Ogulinu, Gospiću i Otočcu. Osim toga Lidl snabdijeva socijalni dućan u Gospiću iz kojeg se u hrani sačinjavaju paketi za potrebite obitelji. Do 1. ožujka oni su se poštom slali korisnicima, no nakon ukidanja povlastica pri transportu od strane Hrvatske pošte, sada se distribuiraju kombi vozilom Caritasa. Ukazano je na akcije obilježavanja Dana života i Dana bolesnika, ljetovanje djece u Belgiji preko zaklade Eurochildren, spomenute su donacije iz njemačkog Overatha i Italije u namještaju, ortopedskim pomagalicama, sanitarijama. Četvrtu godinu za redom provedena je akcija sadnje krumpira za potrebe pučkim kuhinja u Zagrebu, Sisku, Rijeci i Kninu kao i za domaće korisnike kojeg je dobiveno oko 10 tona. Caritas je proveo akciju „Spremi za dobro“ pri nabavci udžbenika za 60 djece. Organizirana je i pomoć poplavljenima u županjskoj Posavini u sijenu u visini 10 vagona kao i u novcu a i ove godine će Caritas u nedjelji Caritas darovati 10 najugroženijih obitelji. Isto tako je potrebnima distribuirano 36 tona jabuka i 30 tona mandarina.

Zvonko Ranogajec

Biskupijski susret čitača u liturgiji

U subotu 15. studenog u Ogulinu je održan redoviti godišnji susret čitača u liturgiji s prostora Gospičko-senjske biskupije. Susret je započeo molitvom Trećeg časa u pastoralnoj dvorani župe Sv. Križa nakon čega je sudionike susreta, njih preko 80 iz svih dekanata i većine župa pozdravio generalni vikar biskupije i župnik Otočca mons. mr. Tomislav Šporčić najavivši temu. Dosadašnji susreti čitača u liturgiji bili su vrlo plodonosni a kvaliteta čitanja u biskupiji vidno se podigla, istaknuo je mons. Šporčić te najavio predavača, profesora Svetog pisma na riječkoj Teologiji dr. Božidara Mrakovčića. On je govorio na temu „Molitvenog čitanja sv. pisma odnosno Lectio divina“

Čitanje sv. pisma razgovor je Boga i čovjeka a tome je poseban značaj dan sinodom o Riječi božjoj, Verbum domina pape Benedikta XVI. iz 2008. Godine, istaknuo je dr. Mrakovčić na početku. Postoje razne metode plodnog čitanja sv. pisma s ciljem da se ojača zajedništvo Boga i čovjeka u čemu sudjeluju dvojica, čitač i Duh sveti koji otkrivaju živu osobu Isusa Krista. Dva su dara čitanja sv. pisma, pouka i vodstvo ljubavi Božjoj. Predavač je zatim istaknuo ulogu kartuzijanca priora Gvida II. iz 12. stoljeća i njegovih monaških ljestava sa četiri stepenice na putu do neba a to su: lectio ili čitanje, meditatio ili razmatranje, oratio ili molitva i kontemplacija. Zadnji nam korak govori kakav ću životni odgovor dati svom životu. Nakon predavanja održana je rasprava i praktični dio u vidu radionica. Domaćin susreta bio je župnik dekan ogulinski preč. Robert Zubović.

Z. Ranogajec

Novi dekani Riječke nadbiskupije

U utorak 25. studenog u Nadbiskupskom domu u Rijeci održan je završni susret dekana. Tom prigodom riječki nadbiskup Ivan Devčić na pet godina imenovao je sedam dekana za dekanate Riječke nadbiskupije: vlč. Kristijana Zebu za Prvostolni dekanat, vlč. Matiju Rašpicu za Opatijski dekanat, mons. Ivana Nikolića za Kastavski dekanat, vlč. Ivana Stošića za Trsatski dekanat, vlč. Ivana Friščića za Bakarski dekanat, mons. Stanislava Kovačića za Delnički dekanat i vlč. Slobodana Bunozu za Crikvenički dekanat.

Prema Zakoniku kanonskog prava, osim ovlasti koje mu zakonito daje pravo, dekan ima dužnost i pravo promicati i usklađivati zajedničku pastoralnu djelatnost u dekanatu te brinuti se da klerici njegova dekanata žive u skladu sa svojim staležom i da brižljivo udovoljavaju svojim dužnostima.

Susret formacije mladih svećenika

Obitelj u središtu pastoralnog djelovanja

„Nemojmo se umoriti u promicanju istine i zaštiti obitelji“, pozvao je krčki biskup Valter Župan mlade svećenike Riječke metropolije okupljene na redovitom susretu permanentnog obrazovanja u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, 17. i 18. studenog. Biskup je svećenicima govorio o problemu rušenja tradicionalnog poimanja obitelji u suvremenom društvu, što je posebno vidljivo na primjeru propagiranja gender ideologije. „Oni su uporni u svojoj ludosti pa ne smijemo ni mi posustati.“ Biskup je upozorio da se rušenjem obitelji uništava i pojedinac. „Kad se sruši obitelj, kada čovjek ostane sam na čistini onda se njime najlakše manipulira.“

Govoreći o nužnosti većeg angažmana u pastoralu obitelji biskup Župan je potaknuo svećenike na osobno svjedočenje i autentičnost svećeničkog poziva te na duhovnost i molitvu. Kao glavne probleme suvremenih vjernika istaknuo je neupućenost i neinformiranost što postaje uzrok udaljevanja od svećenika i Crkve. Uputio je svećenike da se više susreću s obiteljima, okupljaju ih, educiraju i podržavaju. Posebno je istaknuo važnost priprema za nacionalni susret katoličkih obitelji u travnju sljedeće godine na Trsatu. „Taj je susret samo vrhunac dosadašnjeg rada s obiteljima i on sam po sebi neće donijeti ploda ukoliko se u ovim mjesecima uoči njega te obitelji ne budu pripremale za susret.“

Mladim svećenicima o aktualnim pitanjima pastorala braka i obitelji s moralnog stajališta progovorio je dr. o. Ivan Fuček, koji se osvrnuo i na nedavno održanu izvanrednu biskupsku sinodu o braku i obitelji. Dr. Nikola Vranješ govorio je braku i obitelji u svjetlu pobudnice „Evangelii Gaudium, a dr. Veronika Reljac dala je pregled ostalih dokumenata crkvenog učiteljstva koji govore o toj tematici, osvrnuvši se posebno na Gaudium et spes, Familiaris consortio i Humanae vitae.

Uz biskupa Župana, mlade su svećenike posjetili i ohrabрили u djelovanju na dobrobit obitelji i riječki nadbiskup Ivan Devčić te gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Ur.

Neuspjesi nisu izgovor da se ne pokuša ponovno

U srijedu 5. studenog u katedrali sv. Vida riječki nadbiskup Ivan Devčić predvodio je svečano misno slavlje sa zazivom Duha Svetoga za početak nove akademske godine. Suslavili su predstojnik riječke Teologije dr. Božidar Mrakovčić, povjerenik za sveučilišni pastoral Riječke nadbiskupije vlč. Velimir Martinović i brojni svećenici. Liturgijsko pjevanje predvodio je Nadbiskupijski zbor mladih.

Okupljenim studentima, koji su do posljednjeg mjesta ispunili riječku prvostolnicu, nadbiskup je na početku propovijedi kazao kako će se onima, koji po završetku studija ne uspiju pronaći posao, sav trud možda učiniti uzaludan. Tako su se osjećali i Šimun Petar i njegovi ribari kojima su mreže nakon cjelonoćnog ribarenja bile prazne. „Uspjeh i neuspjeh sastavnice su ljudskog života. Zbog toga se s jednim i drugim moramo ispravno nositi jer se, u protivnom, podjednako loše mogu odraziti na naš daljnji život.“ Uspjeh nas može uspavati, a neuspjeh obeshrabriti, učiniti malodušnima, nesigurnima i nepoduzetima, rekao je nadbiskup.

U nastavku je razočaranost neuspjehom opisao 'praznim mrežama' zbog kojih su ribari bili zabrinuti za egzistenciju i u tom stanju ih je Isus zatekao. Najprije je uzeo Petrovu praznu lađu kao simbol neuspjeha, kako bi iz nje progovorio o uspjehu. „Kao da nam želi reći neka neuspjeh i prazninu koju nosimo sa sobom bude poticaj za novi pokušaj i novi iskorak. U raznim prilikama Isus je kao polazište svoga naučavanja uzimao ljudske neuspjehove želeći tako pokazati kako se i na njima može učiti i prihvaćati ih za nove pokušaje. Tako je shvaćao i križ pozivajući ljude da ga uzmu i otkriju kako se po njemu može uskrsnuti na novi život.“

Neuspjesi nisu izgovor da se ne pokuša ponovno, rekao je nadbiskup. Kao primjer naveo je pune mreže nakon što su ribari sa Šimunom poslušali Isusove riječi. Također, Isus im je poručio i da mreže bace 'na drugu stranu' čime nas potiče da se ne bojimo tražiti nove metode i putove kako bi došli do željenog cilja. Isus od svakog čovjeka traži kreativnost i stvaralaštvo. „Ne čudi što je upravo zapadna kultura inspirirana evanđeljem i kršćanskom vjerom koja je na njemu utemeljena, u današnjoj povijesti pokazala kao najkreativnija i zbog toga i najplodonosnija kad je riječ o novim otkrićima i dostignućima.“

Po završetku misnoga slavlja prigodnu riječ uputio je rektor Sveučilišta u Rijeci, prof.dr.sc. Pero Lučin. Poručio je da kao rođeni Trogirani zna što je osjećaj 'prazne mreže' te da u tom ozračju gleda novu akademsku godinu u kojoj izazovima treba odgovoriti zajedništvom svih članova akademske zajednice koji će promicati poštenje i moralne vrijednosti. Nadbiskupu Devčiću zahvalio je na podršci koju Riječka nadbiskupija pruža Sveučilištu u Rijeci. Izrazio je nadu da će riječka Teologija u bliskoj budućnosti postati sastavnicom riječkog Sveučilišta. Okupljenima se obratio i studentski kapelan vlč. Velimir Martinović koji je sa studentima pripremio prezentaciju aktivnosti koje je Povjerenstvo za sveučilišni pastoral ostvarilo u proteklom razdoblju.

H. Anušić

Liturgija je najintimnije zajedništvo s Bogom

U subotu 29. studenoga u ordinarijatu Riječke nadbiskupije održan je susret čitača na kojem je sudjelovalo 65 čitača iz 25 župa. Susret je redoviti sastavni dio nadbiskupijskog pastoralnog plana i programa. Moderirao ga je i koordinirao biskupski vikar za pastoral vlč. Matija Matičić.

Predavanje iz područja: „Liturgija - kao početna inicijativa pastoralnih strategija“, na temu: „Liturgijski čitači - bliži dionici izvršenja Božjeg djela spasenja nad zajednicom koja slavi“, održao je ravnatelj Metropolitanske instituta u Rijeci vlč. Marijan Benković.

Predavač je istaknuo da je važno dozvati si u svijest neke od temeljnih liturgijskih postavki kako

bismo ispravno razumjeli važnost liturgije za cjelokupni život Crkve. Ako u liturgiji Crkve na prvom mjestu promatramo zbilju Kristova otajstva spasenja otvaramo vrata novom pastoralnom pristupu. Uspoređujemo li važnost liturgije za život Crkve s ostalim, također važnim crkvenim djelovanjem, liturgija zauzima prvotno mjesto. „Liturgija, međutim, nadvisuje i pastoral i katehezu i moralnu pouku te ne smije biti upregnuta u postizanje trenutnih korisnosti i potreba. Liturgiju ne slavimo iz potrebe za nečim, nego iz radosti iskazivanja slave Onomu komu jedinom pripada.“

U drugom dijelu čitači su postavljali pitanja vezana za predavanje i praksu u našim župama čime se razvila korisna i dublja diskusija. Tom prigodom blagoslovljen je novi misal za novu crkvu u Podhumu kojega su donijeli čitači iz Jelenja.

Sljedeći formacijski susret dogovoren je za subotu 21. veljače 2015., u 10 sati u Nadbiskupijskom ordinarijatu na temu hrvatskog jezika, odnosno stila i načina čitanja. Predavanje će održati prof. dr. Mihaela Matešić, prodekanica na Filozofskom fakultetu - katedre za hrvatski jezik i književnost.

Teologija u Rijeci proslavila svoj dan

Svečanim euharistijskim slavljem i akademskim činom u ponedjeljak, 8. prosinca proslavljen je Dan Teologije u Rijeci. Novim diplomantima, diplome su uručili dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu prof.dr.sc. Tonči Matulić, kancelar riječke Teologije mons. dr. Ivan Devčić i predstojnik Teologije u Rijeci dr. Božidar Mrakovčić. Uz profesore, rodbinu i prijatelje diplomanata, proslavi Dana Teologije odazvali su se dekani riječkih fakulteta i brojni uglednici iz crkvenog i društvenog života.

U prigodnom obraćanju riječki nadbiskup Ivan Devčić je istaknuo kako se na Teologiju u Rijeci gleda s velikom nadom te da njen rast uvelike ovisi o KBF-u u Zagrebu koji se do sada skrbio za ovu riječku ustanovu. Novim je diplomantima zaželio da usvojenim znanjem postanu svjedoci vjere. Tom je prigodom riječki nadbiskup čestitao gospičko-senjskom biskupu Mili Bogoviću 75. rođendan, 15. godišnjicu biskupovanja i 50. godina svećeništva te mu zahvalio na uloženoj trudu dok je bio rektor tadašnje Visoke bogoslovske škole u Rijeci, a današnje Teologije.

Područni studij KBF-a u Zagrebu - Teologija u Rijeci zavrđuje i zasluđuje razvojnu perspektivu, rekao je dekan Matulić. Izrazio je zahvalnost vodstvu riječke Teologije na pomoći u nedavnoj reakreditaciji KBF-a. Najavio je proširenje studija na riječkoj Teologiji i suradnju s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci. Po uzoru na zagrebački KBF, riječka će Teologija u budućnosti imati i dvopredmetni studij. Teologija u Rijeci ima viziju i brine se o budućnosti, istaknuo je Matulić.

U ime Filozofskog fakulteta u Rijeci okupljenima se obratila prodekanica za nastavu dr. Ines Srdoč Konestra. Izrazila je želju za nastavkom uspješne suradnje riječke Teologije i Filozofskog fakulteta, rekavši kako su profesori i osoblje riječke Teologije uvelike pomogli riječkom Odsjeku za povijest da 'stane na noge'.

Tradicionalno, uoči podjele diploma, predstojnik Teologije u Rijeci dr. Mrakovčić iznio je godišnji izvještaj prema kojemu je 29 studenata promovirano u magistre teologije, a najuspješnijima su dodijeljena i posebna priznanja. Za najuspješnijeg studenta prve godine u akademskoj godini 2013./2014. proglašen je Josip Pende, za studenta druge godine Josip Karabajić, dok je Marija Kasumović najuspješnija studentica treće godine s prosjekom ocjena 5.0. Najuspješniji diplomant je Đulijano Trdić, dok je najbolji diplomski rad na temu „Kreplosni život bl. Ivana Merza“ napisao Franko Markulić.

Uoči akademskog čina u sjemenišnoj kapeli Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II.“ slavljena je misa zahvalnica koju je predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić, a propovijedao porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša. Uz biskupa Kutlešu i nadbiskupa Devčića, suslavitelji mise bili su krčki biskup Valter Župan, gospičko-senjski biskup Mile Bogović, rektor Bogoslovnog sjemeništa mons. Sanjin Francetić i svećenici Riječke nadbiskupije. Misu je animirao zbor Teologije u Rijeci pod ravnanjem mr.sc. Andrejke Srdoč.

Ur.

Mesijanizam je i danas aktualan

U organizaciji Biblijskog instituta KBF-a u Zagrebu i Hrvatskog katoličkog biblijskog djela u Velikoj dvorani Teologije u Rijeci u petak 7. i subotu 8. studenog održan je Međunarodni simpozij biblijskih teologa na temu „Mesijanizam“. Moderator simpozija bio je dr. Mario Cifrak. Skup je ispred riječke Teologije pozdravio dr. Nikola Vranješ istaknuvši da je riječkoj Teologiji iskazana velika čast da nakon jedanaest godina opet organizira ovaj prestižan znanstveni skup.

Simpozij je otvorio riječki nadbiskup Ivan Devčić koji je okupljene na početku upoznao s poviješću riječke Teologije i bogoslovije. Iako je na prijelazu iz 70.-ih u 80.-te godine 20. stoljeća budućnost sjemeništa i tadašnje Visoke bogoslovske škole bila vrlo neizvjesna zbog malog broja bogoslova, riječki nadbiskup Josip Pavlišić imao je veliku vjeru u Božju providnost i sredinom 80.-tih počeo graditi novu zgradu bogoslovije. S demokratskim promjenama i novom zgradom bogoslovije riječka Teologija mogla je odgovoriti izazovima vremena, rekao je riječki nadbiskup.

Govoreći o temi simpozija istaknuo je kako je mesijanizam religijska tema koja prožima i nadahnjuje, ali s druge strane ona je i politička tema. „Znamo kolike su se 'mesije' u svijetu pojavljivale kao 'spasitelji', a Crkva naučava i uvijek govori da je samo jedan spasitelj - Isus Krist. Tema je i danas vrlo aktualna i u svjetovnom smislu jer upozorava na mnoge koji se igraju 'spasitelja' čovječanstva, poručio je nadbiskup Devčić.

Mesijanska teologija smatra se vrhuncem teoloških razmatranja, poručio je predsjednik Hrvatskog katoličkog biblijskog djela dr. Božo Lujčić. Dodao je da rijetko koja tema prožima Stari i Novi Zavjet kao tema mesijanizma. „Mesijansku kulturu susrećemo u svijetu u vidu raznih utopija i 'mesija', ali mi teolozi istražujemo ovu temu povezujući se sa Starim i Novim Zavjetom.“, rekao je Lujčić.

Tema mesijanizma dotiče se tekstova koji se često čitaju u liturgiji i najuže je povezana uz kristologiju. O mesijanskoj recepciji Post. 3,15; 49,10 u targumima govorio je dr. Darko Tepert koji je poručio kako je riječ o klasičnim mesijanskim mjestima u Starom Zavjetu. U nastavku prvog dana simpozija dr. Božo Lujčić govorio je o identitetu Emanuela i njegovom poslanju: najavi velike radosne vijesti. (Egzegetsko-teološka analiza Iz 8,23b - 9,1-6) „Natanovo proroštvo Davidu. Uspon monarhije i mesijansko idealizirani lik Davida (2 sam 7)“ bila je tema mr. Bože Odobašića koji je istaknuo kako čak devetnaest poglavlja govori o Davidu i da je riječ o vrlo opsežnoj građi. Prvi dan simpozija zaključila su predavanja mr. Brune Velčić o eshatološkom proroku, Slugi Jahvinom (Iz 40, 55), dr. Nikole Hohnjeca o mesijanskom vladaru (Mih 4,14-5,5) te mr. Đurđice Pardon na temu „Iz Egipta dozvah Sina svoga“ - Matej i Hošea.

Mesijanizam u evanđelju po Marku bila je tema pročelnika riječke Teologije, dr. Božidara Mrakovčića koji je otvorio drugi i posljednji dan simpozija. Je li Lk 4,16-30 mesijanski tekst ili ne, bila je tema predavanja dr. Darka Tomaševića dok je o Mesiji, graditelju Hrama (Iv 2, 13-22) govorio dr. Mario Tomašević. O 'šizmi' - razjedinjenju i raspravi zbog Kristova podrijetla (Iv 7,42) predavanje je pripremio mr. Arkadiusz Krasicki. Simpozij je zaključio dr. Ivica Čatić s temom: „Mesijanizam i prva poslanica Solunjanima“.

U raspravi koja je uslijedila postavljeno je pitanje o značenju pojma 'mesijanizma' za život suvremenog čovjeka. Što za današnjeg kršćanina znači da je Isus Mesija - Pomazanik i spasitelj? U raspravi su do izražaja došle poteškoće u tumačenju ovih pojmova i prenošenja kršćanske poruke suvremenom čovjeku, posebice mladim ljudima. Zadatak teologa je pronaći način kako današnjem čovjeku govoriti o Bogu, istaknuto je u raspravi. Helena Anušić

Župa sv. Luke ev. na Svetoj Katarini

S ponosom reći da smo vjernici!

Župljani župe sv. Luke ev. na Svetoj Katarini u utorak 25. studenog uz svetkovinu sv. Katarine djevice i mučenice proslavili su i 550. godišnjicu istoimene crkvice i 40. godina od osnutka župe. Svečano misno slavlje u suslavlju s župnikom mons. Nikolom Imbrišakom i mons. Gabrielom Bratinom, predvodio je vlč. dr. Mario Tomljanović koji je rođen i odrastao u župi sv. Luke.

Na početku je mons. Bratini čestitao dijamantni jubilej njegovog svećeništva rekavši kako je uvijek bio primjer svim svećenicima u služanju Gospodinu i narodu. Osvrćući se na evanđelje i Isusovu poruku da se ne bojimo, poručio je kako strah možemo otkloniti samo ako upoznamo svoje strahove i pouzdamo se u Boga. „Svladati strah možemo kada imamo prijatelje. Sv. Katarina imala je Krista za prijatelja jer ga je slijedila i poslušala njegove riječi: 'Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.' (Mt 8,34) Uzela je težak križ i umrla mučeničkom smrću. I sv. Katarina imala strahove, ali je upoznala i prihvatila sebe i ustrajala je na putu na kojem je slijedila Isusa.“

Govoreći o Godini obitelji u čijem je znaku Riječka nadbiskupija, poručio je da u vremenu individualizma ovo vrijeme je prigoda i poticaj da se vratimo zajedništvu u obitelji, župi i društvu. „Budimo kršćani, svjedoci vjere. Ne trebamo se samo deklarirati, nego s ponosom trebamo reći da smo vjernici.“ Blagdani nisu trenuci kada proslavljamo neki datum, nego dan kada odlučujemo da ćemo početi živjeti po uzoru na mučenika kojega slavimo toga dana, zaključio je vlč. Tomljanović.

Po završetku misnoga slavlja mons. Imbrišak je zahvalio mons. Bratini na sudjelovanju na misnome slavlju rekavši kako je mons. Bratina vlastoručno pomagao obnovi crkve sv. Katarine što je vidljivo i na ploči koja stoji na ulazu u crkvu. Crkvice sv. Katarine sagrađena je 1464. godine i jedini je bogoslužni objekt na području župe. Lađa je sagrađena 1892., a obnovljena 1966. za „biskupa Viktora i Josipa, pomoću Boga, naroda i sjemeništaraca. Vlade Pezelj - vicerektor, Gabriel Bratina - prefekt“, stoji na ploči na ulazu u crkvicu. Postojala je i kapelica sv. Luke ev., ali je srušena prije dvjesto godina dok je Jubilarni križ (spomen Svete godine) dijelom srušen. Crkveno zemljište otuđeno je nakon Drugog svjetskog rata i stoga se župa, osnovana 1974. godine, trudi graditi župnu crkvu sv. Luke ev.

Helena Anušić

Mladi dobivaju kamp u Klenovici

U utorak, 18. studenog u Nadbiskupskom domu u Rijeci održan je prvi redovni sastanak članova Povjerenstva za pastoral mladih Riječke nadbiskupije. Povjerenstvo broji 18 članova i voditelj je vlč. Velimir Martinović.

Okupljene članove pozdravio je u ime riječkog nadbiskupa generalni vikar mons. mr. Emil Svažić koji je naglasio da je cilj ovog Povjerenstva napraviti kvalitetan plan rada s mladima. Iako je ove godine poseban naglasak stavljen na pastoral braka i obitelji, mladi su sastavni dio toga pastorala. Mons. Svažić je rekao da iako su očekivanja od mladih u Crkvi velika, realnost je ipak drugačija, što je vidljivo s krizmanicima koji nakon sv. krizme velikim dijelom napuštaju Crkvu i u nju se vraćaju tek u odrasloj dobi. Za ovo Povjerenstvo i za sve u Crkvi ta činjenica treba predstavljati alarm za pokretanje važnih pastoralnih inicijativa.

Mons. Svažić je potom naglasio da je važno ozbiljno promišljanje o suvremenim tehnologijama i specifičnim načinima komunikacije s mladima te da mladima treba pristupiti na njima razumljiv način. Stoga se od Crkve traži sve više individualni pastoral, onaj koji će biti „oči u oči“, što pretpostavlja rad u manjim skupinama. Važnu ulogu u tome imaju animatori za mlade i mladi svećenici kao duhovnici mladima. Mladi su vrlo zahtjevni i kritični, ali i zahvalni za sve što za njih činimo ako im znamo pristupiti na njima razumljiv i prihvatljiv način, poručio je mons. Svažić.

Jedna od tema sastanka bio je program „Mladi za mlade“ koji se u Riječkoj nadbiskupiji provodi od 2004. godine i sastoji se od 5 vikend susreta s ciljem da mladi animiraju mlade u radu u župi i nadbiskupijskoj razini. Prvi ovogodišnji susret formacije „Mladi za mlade“ bit će 20. prosinca u Udbini gdje će se mladima Riječke nadbiskupije pridružili mladi Gospičko-senjske biskupije.

Voditelj Povjerenstva, vlč. Martinović u nastavku je najavio kako se ove godine na području Riječke nadbiskupije planira pokrenuti kamp za mlade koji će biti u Klenovici. Budući da formacija mladi za mlade završava tek u srpnju mjesecu, kamp će se održati u kolovozu. Kapacitet kampa bit će 50 mjesta i bit će namijenjen srednjoškolcima i studentima, najavio je vlč. Martinović. Na sastanku je zaključeno da će se u kampu u Klenovici 25. travnja 2015. održati Nadbiskupijski susret mladih.

Ur.

Vukovar u Rijeci

Vukovar. Grad Heroj. Mjesto posebnog piete-ta. Prije 23 godine Vukovar je podnio žrtvu zbog koje mnogima i danas zasuze oči. S istim emocijama, dostojanstveno, i ove godine stotine Riječana odalo je počast vukovarskoj žrtvi u manifestaciji „Vukovar u Rijeci“. Manifestaciju su u petak 14. studenog osmu godinu u kontinuitetu organizirali Zdrug katoličkih skauta Riječke nadbiskupije, Klub gimnazijalaca „Ivan Merz“ Prve sušačke hrvatske gimnazije u Rijeci, Zajednica udruga Domovinskog rata Primorsko-goranske županije i Klub navijača „Armada“. Vukovarski branitelji u popodnevnim satima susreli su se s riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem, da bi navečer sudjelovali na tribini na kojoj su pred stotinama gimnazijalaca u dvorani dr. Izidora Kršnjavija u Prvoj sušačkoj hrvatskoj gimnaziji ispričali istinu o Vukovaru.

Čuvajte Hrvatsku

Program je počeo u Prvoj sušačkoj hrvatskoj gimnaziji svjedočanstvom vukovarskih branitelja, među njima i Ivce Jurčana, pripadnika HOS-a i 204. Vukovarske brigade. Jurčan je jedan od osnivača stožera za obranu Vukovara i jedan od preživjelih 'štafete smrti', akcije u kojoj se najbolje ocrtavaju Isusove riječi: Nema veće ljubavi od ove: položiti život svoj za prijatelja. „Taj dan kad su pale granate, 10. studenog 1991. i kad su četnici i JNA upali i poklali selo, mi, HOS-ovci smo se dogovorili da moramo spasiti civile. U tom probju smo ušli u minsko polje gdje sam bio ranjen i u kukuruzima sam, bez hrane i vode, ostao ležati dvanaest dana.“ U Vukovaru smo se borili srcem. Imali smo vjeru i molili se Bogu, rekao je Jurčan. Gimnazijalcima je u svom emotivom svjedočenju poručio da čuvaju Hrvatsku jer za nju su branitelji i mnogi civili prolili krv. A tih dana prisjetio se Danimir Petrović, pripadnik 3. gardijske „Kune“, vinkovačke satnije „Daltoni“, pripadnik obrane Bogdanovaca i Vukovara i jedan od najtežih invalida Domovinskog rata. Vukovar je velika žrtva Hrvatske. Zato nas branitelje boli uvođenje ćirilice, kao i veliki broj osoba koje su silovali i ubijali, a danas su slobodni i žrtve ih susreću svakodnevno na vukovarskim ulicama.

Mladi moraju znati istinu o Domovinskom ratu

Više stotina gimnazijalaca nakon sata pobjesti u dvorani gimnazije, s upaljenim lampašima spustilo se u centar grada do Mosta hrvatskih branitelja. U isto vrijeme, s druge strane grada iz Vukovarske ulice od murala Vukovar također s upaljenim lampašima, hrvatskim zastavama te zastavom grada Vukovara, krenula je druga kolona. Obje skupine spojile su se na Mostu hrvatskih branitelja gdje su položili svijeće i pomolili se. Molitvu je predvodio kancelar Riječke nadbiskupije mons. Nikola Imbrišak, dok su u minuti šutnje članovi riječke navijačke skupine „Armada“ zapalila 23 baklje u znak sjećanja na 23 godine od pada Herojskoga grada. Sve to dirnulo je vukovarske branitelje koji su istaknuli da im je drago da mladi žele znati pravu istinu, a ne onu koju im podastiru u udžbenicima. „U Hrvatskoj se nisu događali 'sukobi'. Hrvatska se branila! To nas jako smeta jer u školama mladi ne uče pravu istinu o Domovinskom ratu.“, poručio je Petrović. Dodao je kako branitelji ne prosvjeduju radi novaca, nego oduzetog dostojanstva.

Nakon programa u Rijeci, stotinjak mladih Riječana, katoličkih skauta Riječke nadbiskupije predvođeni vjeroučiteljem Marinom Miletićem i gimnazijalci Prve sušačke hrvatske gimnazije uputili su se u ponedjeljak, 17. studenog u Vukovar kako bi u utorak, 18. studenog tradicionalno sudjelovali u Koloni sjećanja.

H. A.

Sv. Nikola zaštitnik pomoraca

Hodočašće brodovima

Konvoj s 9 brodova punih hodočasnika krenuo je 30. studenog u jutarnjim satima iz Rijeke da bi se dva sata nakon toga posada i putnici iskrcali u Kraljevici podno crkve sv. Nikole, najstarijeg svetišta zaštitnika pomoraca s istočne strane Jadrana. Okupivši se u kraljevičkoj crkvi, tradicionalno prve nedjelje došašća, na taj su način pomorci, ribari, svi s morem povezani i njihove obitelji i ove godine zahvalili svome zaštitniku sv. Nikoli. Nakon skromnog dočeka na kraljevičkoj rivi i okrjepe uz čaj, rakiju i suhe smokve, u procesiji su hodočastili do crkve gdje je misu predvodio nadbiskupov povjerenik i voditelj Apostolata mora Luka Lučić. Na početku mise veliku hodočasničku zavjetnu svijetlu ispred oltara upalio je lučki kapetan Darko Glažar, a hodočasnike je pozdravio i župnik Ivica Klanac.

Ovo jedinstveno hodočašće održano je po 16. put, a hodočasnike u brodovima ove je godine pratilo mirno more, iako južno i oblačno. U brodove pomorskih kompanija iz Rijeke na riječkome doku ukrcali su se pomorci i njihove obitelji, ali i svi koji su željeli doživjeti ovo posebno iskustvo hodočašća brodovima. Konvoj je predvodio brod Lučke kapetanije „Vid“, a sudjelovali su brodovi desetak riječkih pomorskih tvrtki i pomorske škole u Bakru.

Vlč. Lučić u propovijedi je pomorcima približio značaj došašća, pripreme za Božić, ponovivši im evanđeoski poziv - bdijete i pazite. Molitvu je istaknuo kao važan element odnosa prema Bogu, ali i prema bližnjima. „Molitva je taj punjač koji nam napuni baterije kada posustanemo na životom putu, koji nas povezuje s Bogom i daje nam snage da bi mogli pomoći bližnjemu u potrebi“, rekao je propovjednik. Nakon mise druženje hodočasnika je nastavljeno uz ribarski domjenak, a zatim su se brodovima vratili u Rijeku. Ur.

Gospodin i danas traži one koji će ga slijediti!

Tradicionalno, dan uoči blagdana sv. Nikole, u petak 5. prosinca pomorci, ribari, pripadnici Pomorske policije, njihove obitelji i svi oni koji žive od mora i s morem proslavili su svog zaštitnika dostojanstvenom procesijom ulicama grada Rijeke i euharistijskim slavljem u katedrali sv. Vida. Misu je predvodio vlč. dr. Mario Tomljanović, župnik riječke župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u suslavlju s povjerenikom za Apostolat mora Riječke nadbiskupije vlč. Lukom Lučićem.

Blagdan sv. Nikole posebna je svetkovina za sve vjernike, rekao je u propovijedi vlč. Tomljanović. Tako i evanđelje koje slušamo na misi je živa riječ koja nam daje život. Ta riječ može nas postaviti na nove noge i pomaže nam da postanemo poslušni Kristovi učenici. Tjera nas na rast, na odlazak u zemlju koja nam je strana i na čijem putu se nadamo da ćemo biti bolji, poručio je propovjednik.

U nastavku je istaknuo da moramo biti svjesni da iznad nas uvijek postoji netko veći, netko tko nas gleda. Isus je tako gledao apostole, a njih je našao tražeći one koji će ga slijediti. Našao ih je na nemirnim morima i u nemirnim vremenima, rekao je vlč. Tomljanović dodajući da Gospodin i danas traži one koji će ga slijediti. Govoreći o sv. Nikoli biskupu istaknuo je da ga Crkva nije prepoznala samo kroz njegova čuda koja je činio, nego kao poslušnog Isusovog učenika.

Osvrćući se na procesiju gradom koja je prethodila misnoj slavlju i pogledima ljudi od kojih su pobožniji zastajali i čekali da procesija prođe, do onih koji su se podsmjehivali, istaknuo je da ove druge ne treba kritizirati, nego biti još ponizniji i brojniji u procesiji. Potrebno je rasti u poniznosti kako bi bili ponizni Isusovi učenici, zaključio je vlč. Tomljanović.

Helena Anušić

Nadbiskup Devčić u Čabarskom kraju

Svečano je bilo 9. studenog u župnoj crkvi svetog Andrije Apostola u Tršću, jer posjetio ih je njihov omiljeni nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić. Domaćin mu je bio velečasni Mate Berišić, a župna crkva bila je ispunjena vjernicima, krizmanicima i njihovim roditeljima koji su s pažnjom saslušali obraćanje nadbiskupa. Misno je slavje predvodio nadbiskup uz domaćeg župnika te Marka Šarića, pjevao je Mješoviti župni zbor, a tijekom same mise na nagovor župnika Berišića crkva je odjekivala pljeskom oduševljenih vjernika što ih je posjetio omiljeni nadbiskup. Slično je bilo nakon toga i u župi svetog Vida u Prezidu gdje su ga dočekali župnik Mate Berišić i župni vikar Marijan Žderić i poželjeli mu ugodan boravak među ovdašnjim vjernicima koji su bili posebno radosni posjetom nadbiskupa.

U svakoj od župa nadbiskup se susreo s krizmanicima i njihovim roditeljima, potom je predvodio svetu misu, a na kraju se sastao s članovima župnih pastoralnih vijeća.

Željko Malnar

Škrljevo

Osam godina molitvene zajednice

Molitvena zajednica „Bl. Ivan Merz“ u župi Presvetog Srca Isusovog u Škrljevu proslavila je osmu godinu svoga postojanja. Osnovala ju je i osmislila Gordana Fumić za vrijeme župnika Petra Belanića.

Prvi molitveni susret bio je 5. prosinca 2006. god. Zajednica ima 12 članova a sastaju se utorkom. Svaki utorkom mole se druge molitve, krunice, litanije i zavj. Redovito se moli za potrebe sveopće Crkve, župe, osobne nakane, za papu, biskupe, svećenike, redovničke zajednice, duhovna zvanja i bogoslove, obitelj, djecu i mlade...

Ako je potrebno moli se devetnica za određenog bolesnika. Prema Božjoj volji i milosti izmoljena su, u ovih osam godina, neka ozdravljenja. Članovi molitvene zajednice predvode u župi svibanjske i listopadske pobožnosti a svi su pristupili pobožnosti „prvih devet petaka“.

Na molitvenom susretu povodom godišnjice postojanja, bili su prisutni gosti, neki članovi Marijine legije župa Škrljevo i Kukuljanovo i molitvene zajednice iz Kukuljanova. Nakon zajedničke molitve, Gordana Fumić podsjetila je okupljene na to kako je zajednica nastala, koje je sve plodove milošću Božjom dobila. Govorila je o životu bl. Ivana Merza čije ime zajednica nosi, a izabrali su ga zato što je bio zauzet i angažiran vjernik laik, osobito u svjedočenju Euharistije koju je slavio u bazilici Srca Isusova u Zagrebu koja je ujedno i nacionalno svetište Srca Isusova, gdje je i pokopan. Spona i poveznica Škrljeva i bl. Ivana Merza jesu molitva i Srce Isusovo kojem je posvećena župa Škrljevo.

G. F.

Mons. Ivo Slav Linić

Čast mi je stati za oltar jer služim Gospodinu

Rektor katedrale sv. Vida i ugledni svećenik Riječke nadbiskupije mons. Ivo Slav Linić svečanom euharistijskim slavljem u riječkoj prvostolnici proslavio je u subotu 22. studenog 60. godina svećeništva. Proslavi dijamantnog jubileja odazvali su se brojni svećenici, poglavari ustanova i redovničkih zajednica Riječke nadbiskupije prijatelji, bogoslovi i vjernici.

Riječki nadbiskup Ivan Devčić u prigodnoj propovijedi istaknuo je da je mons. Linić u svojim šezdeset godina svećeništva svakim danom slavio svetu misu. Pritom je vjernicima upućivao poziv na iskazivanje hvale Bogu riječima: 'Hvala dajmo Gospodinu Bogu našem', na što su mu odgovarali: 'Dostojno je i pravedno'. „Svi smo se rado odazvali pozivu mons. Linića na ovo slavlje uvjereni da je doista 'dostojno i pravedno' Bogu s njime reći hvala za milost tako dugog svećeničkog života i služenja.“

Crkva je proizišla iz Kristova probodenog boka na križu i zbog toga svi koji su pozvani izgrađivati Crkvu mogu to činiti samo ako svaki dan umiru za nju, rekao je u nastavku nadbiskup. „Iz toga vidimo ono glavno i najvažnije što je naš svećar činio kao svećenik tijekom šest desetljeća svog života. Mnogo je toga on radio i mnogočime zadužio Crkvu i narod. Sve to bilo bi u nekom smislu bezvrijedno kada ne bi radio ono što je glavno - propovijedanje, posvećivanje, pastirska briga o povjerenim mu crkvenim zajednicama, nastojanje oko jedinstva Crkve i kršćanske zrelosti svakog njezina člana, ulažući pritom čitava sebe u svoj poziv i službu.“

Govoreći o okolnostima kada je mons. Linić Krist pozvao, prisjetio se da ga je na svećenički poziv potaknuo i mons. Josip Šojat. Taj put od početka je bio posut trnjem, rekao je nadbiskup Devčić. „Naime, samo svećeničko ređenje dogodilo se u vrijeme policijskih ispitivanja sjemeništaraca i poglavara, čime su vlasti pripremale zatvaranje sjemeništaraca, što se doskora i dogodilo. Na trnje svake vrste nailazio je i kasnije kao svećenik na Kordunu i Grobinštini, u Gorskom kotaru i Rijeci. Ali kad se odazvao Gospodinu, znao je da ga to čeka. Nema nasljedovanja Isusa bez križa!“

Ovih dana kada se spominjete svoga šezdeset godina dugog svećeničkog puta, sigurno iz dubine Vašeg pamćenja izranjaju mnogi lijepi i sretni događaji, pravi trenuci milosti i radosti za koje Bogu zahvaljujete. Istovremeno, sjećate se i trenutaka kada ste poput Jeremije predbacivali Bogu što Vas je 'zaveo' i zajedno s Isusom molili neka Vas mimoide kalež trpljenja i patnje. Ali uvjeren sam da se istovremeno prisjećate i kako Vas Gospodin nije nikada iznevjerio jer Vam je s križem svaki put dao i potrebnu milost da ga možete nositi, poručio je nadbiskup. „Križeva Vam neće ni ubuduće nedostajati, stoga molimo da s njima primite još obilniju milost od Onoga kojemu zahvaljujemo za sve što jesmo i imamo. Tim željama čestitam Vam dijamantni svećenički jubilej i zahvaljujem za sve dobro što ste ga Crkvi Božjoj na prostorima Učke, Velebita, Plješevice učinili te molim da Vam Gospodar vremena i vječnosti podari još mnogo sretnih i blagoslovljenih godina.“, rekao je mons. Liniću riječki nadbiskup Ivan Devčić.

Mons. Ivo Slav Linić za svećenika je zaređen 31. listopada 1954. u 6 sati, u tajnosti u kapelici bogoslovnog sjemeništa u Rijeci. U sjemeništu je ušao 1950. i ubrzo mu je povjereno da nosi štap biskupa Josipa Srebrenića kod proslave dogme o Marijinom uznesenju. „Na propovijedi sam držao njegov štap i bio sam ponosan. Od tada do danas čast mi je i ponos stati za oltar jer služim Gospodinu“, rekao je mons. Linić.

U ime Riječke nadbiskupije čestitke mons. Liniću uputio je generalni vikar mons. Emil Svažić, dok je prigodnu pjesmu odrecitala Josipa Čargonja - istu koju je kao dijete recitala na mladoj misi mons. Linića. Liturgijsko pjevanje predvodio je katedralni zbor Cantores Sancti Viti uz orguljašku pratnju s. Regine Krstinić i zborovođu Ninu Načinovića koji su također po završetku misnog slavlja uputili čestitku mons. Liniću.

Mons. Gabrijel Bratina

Budite Bogu otvoreni

Krajem listopada mons. Gabrijel Bratina proslavio je dijamantni jubilej svećeničkog ređenja. Prije 60. godina, 31. listopada 1954. u tajnosti je primio svećeničko ređenje. Danas, šest desetljeća nakon toga dana, govori nam o okolnostima koje su tada vladale u Rijeci, razlogu zašto je bio uhićen te što poručuje onima koji promišljaju o svećeničkom pozivu.

Mons. Bratina, za svećenika ste zaređeni u tajnosti, u 6 sati ujutro na blagdan Krista Kralja 1954. godine. S Vama je tada bio i mons. Ivo Slav Linić, dok je mons. Mijo Liković zaređen za đakona i dan kasnije za svećenika u kapucinskoj crkvi jer je u vrijeme đakonskog ređenja bio u zatvoru. Možete li nam približiti okolnosti koje su tada vladale?

U ono vrijeme morali smo tako, u tajnosti, jer je u svako doba mogao netko doći na vrata, pokucati i pozvati na preslušavanje bez obzira što se razlozi nisu znali. Prije ređenja prošli smo duhovne vježbe koje smo također u tajnosti imali u jednoj sobi sjemeništa. Rano ujutro, 31. listopada 1954., na blagdan Krista Kralja, došao je mons. Josip Pavlišić i u 6 sati podijelio nam je sveti red u kapeli sjemeništa jer je tada to bilo najsigurnije vrijeme i mjesto. Sjećam se, na misu su pozvali bogoslove koji nisu znali da će se ređenje dogoditi. Slavili smo misu i pod misom smo zaređeni mons. Linić i ja. Mons. Liković zaređen je dan kasnije.

Je li bilo nelagode zbog spomenutih okolnosti - posvećujete život Bogu i ljudima, a sve u tajnosti. Jeste li se bojali progona?

Nisam. Onda o tome nismo ni razmišljali. Bili smo na to spremni jer smo znali što nas čeka. S radošću smo prihvatili skromno ređenje i zadaću da služimo Bogu i ljudima.

Neposredno nakon ređenja završili ste u zatvoru zbog zlonamjerno protumačene propovijedi. Možete li podijeliti s nama što se iz Vašeg govora krivo protumačilo?

Bilo je to u travnju 1955., pola godine nakon svećeničkog ređenja. Tada sam bio kapelan Slunju i svake nedjelje sam slavio misu u župi Cvitković. Sjećam se, bila je to nedjelja Dobrog pastira kada se čita deseto poglavlje Ivanova evanđelja o Isusu kao Dobrom pastira. U njemu nam Isus kao 'Dobri pastir' poručuje da smo njegovo stado i da se čuvamo lažnih proroka i 'vukova'. Netko tko je tada bio na misi je to čuo i zaključio da sam propovijed koristio u političke svrhe. Naime, u to vrijeme mnogi su bili poslani na mise da prate što se govori i dojavu tadašnjoj vlasti. Umjesto Isusa koji nam govori: 'Ja sam dobri pastir...', tvrdili su da sam se ja proglasio Dobrim pastinom, a oni da su ti vuci grabežljivi koji napadaju ovce. Zbog krive interpretacije evanđelja su me pozvali na saslušanje. Iako sam im pokazao tekst evanđelja, oni su i dalje tvrdili da sam koristio propovijed u političke svrhe. Bio je to za njih prekršaj i završio sam u zatvoru u Slunju u kojemu sam bio mjesec dana.

Pratili ste odrastanje brojnih generacija. Je li se odnos prema temeljnim vrijednostima puno promijenio od Vašeg dolaska na Drenovu do danas gdje služite iako ste umirovljeni?

Ove nove generacije imaju drugačiji pogled i način prihvaćanja vjere. Danas je možda teže biti vjernik jer je puno više prilika koje mogu udaljiti od vjere. Ranije su vjernici u svojoj nutрини osjećali da moraju živjeti svoju vjeru pa i onda kada to traži odricanje.

U osvrtnu na svoj svećenički poziv, što biste poručili onima koji razmišljaju o Bogu posvećenom životu?

Preporučio bi im... i poručio - budite Bogu otvoreni kada osjetite neko nadahnuće. Ne mora to biti direktan razgovor s Bogom ili propitkivanja, nego ako za vrijeme mise ili molitve osjetite neko nadahnuće, promišljajte o tom osjećaju. To promišljanje urodit će plodom.

Helena Anušić

Djelatnosti Caritas

1000 paketa za Božić i Uskrs

Uoči ovog Božića, kao i za Uskrs, po župama Riječke nadbiskupije podijeljeno je 1000 paketa s osnovnim prehrambenim proizvodima.

Donacije za 105 školaraca

Početak školske godine, u akciji „Spremni na dobro“, 105 učenika dobilo je donaciju od po 350 kuna za kupnju novih udžbenika.

Kumstva na daljinu

Sustavom kumstava na daljinu pomoć stiže u 64 obitelji. Donatori su privatne osobe i tvrtke. Ravnatelj Caritasa mons. Uravić uputio je poziv župnim Caritasima da po sličnom modelu pokušaju organizirati sustav kumstava u svojim župama.

Bolnički kreveti i pomagala

Podaci za 2014. godinu govore da su invalidska kolica posudile 23 osobe, hodalice 23, bolničke krevete 34 i antidekubitalne madrace 54 osobe.

Higijenske potrepštine

Pelene za odrasle redovito, 2 paketa mjesečno, prima 97 osoba.

Kućanski aparati i namještaj

S više od stotinu donacija u protekloj godini, pomoć Caritasu u namještaju stigla je u 150 kućanstava

Odjeća i hrana

Odjeća i hrana zaštitni su znak Caritasu. Brojni su koji dolaze po pomoć, proteklih mjeseci tridesetak osoba dnevno dođe u nadbiskupijski Caritas. 1000 osoba dobije hranu za Uskrs i Božić, a Caritas brine i o distribuciji drugih donacija u Kuću utočišta sestara milosrdnica i Prihvatilište za beskućnike ili župne Caritasu.

Savjetodavna pomoć

Od početka listopada u Caritasu Riječke nadbiskupije otvorena je mogućnost savjetodavne i psihoterapijske pomoći osobama, korisnicima Caritasu.

Dječje potrepštine

U protekloj godini tridesetak obitelji opskrbljeno je raznim potrepštinama za djecu (krevetići, kolica, igračke, pelene...)

Novčana pomoć

Jednokratnu novčanu pomoć za režije, drva, putne karte, vrtnice i sl. primilo je 69 osoba.

Tečaj engleskog

Besplatni tečaj engleskog jezika upisalo je 23 polaznika svih životnih dobi.

Više o djelatnostima Caritasu pogledajte na www.caritas.ri-nadbiskupija.com

Pozvani na solidarnost i zajedništvo

Uoči nedjelje Caritasu u prostorijama Caritasu Riječke nadbiskupije 11. prosinca održana je konferencija za novinare na kojoj je predstavljen rad središnje nadbiskupijske karitativne institucije i ustanova koje pod okriljem Caritasu i Riječke nadbiskupije brinu o siromašnima, beskućnicima, žrtvama nasilja i umirućima. Ravnatelj Caritasu mons. Nikola Uravić podsjetio je na brojne programe kojima je Caritas u prošloj godini pomogao više od 700 osoba ili obitelji. Pored toga, svakog se Božića i Uskrsa pripremi 1000 paketa koji se iz središnje ustanove distribuiraju u sve župe nadbiskupije.

Ove je godine strašna poplava u Slavoniji zahtijevala izvanrednu aktivnost pri čemu je iz riječkog Caritasu organizirano slanje 30 tona humanitarne pomoći u poplavljena područja. Za pomoć poplavljenim područjima uplaćeno je 260.000 kuna, od čega je sabirnom akcijom u župama i pojedinačnim donacijama sakupljeno 160.000 kuna, a Riječka nadbiskupija dala je 100.000 kuna.

“U ovim teškim vremenima potrebnih je sve više, a donacije na žalost opadaju. Baš bog toga pozvani smo pokazati solidarnost i zajedništvo“, istaknuo je ravnatelj. Uputio je stoga poziv vjernicima i svim ljudima dobre volje da pomognu rad Caritasu jer na taj način pomoć stiže do najpotrebnijih.

Predstavnici 4 karitativne ustanove iznijeli su podatke o svom radu za proteklu godinu. Kroz Prihvatilište za beskućnike, Socijalnu samoposlugu, Kuću utočišta, Dom za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja i Hospicij godišnje prođe više od 500 osoba, a o njihovom radu govorili su Miroslav Pelčić, s. Emanuela Rakocija i s. Suzana Samardžić.

Pod okriljem Caritasu i Riječke nadbiskupije djeluju 4 ustanove koje brinu o siromašnima, beskućnicima, žrtvama nasilja i umirućima.

Kuća utočišta sestara Milosrdnica

„Kuća utočišta“ jedna je od djelatnosti Družbe sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskog, Provincije Majke Dobrog Savjeta Rijeka. Svakoga dana na besplatni ručak primi 80 osoba koje su se iz raznih razloga našle na margini društva.

Prihvatilište za beskućnike Ruže sv. Franje

Prihvatilište je projekt Franjevačkog svjetovnog reda, Mjesnog bratstva Trsat koji osim smještaja i skrbi za beskućnike provodi i program resocijalizacije beskućnika. U okviru projekta pomoći beskućnicima izdaju časopis „Ulične svjetiljke“, a u 2009. godini pokrenut je i projekt Socijalne samoposluge za korisnike socijalne skrbi u gradu Rijeci. Kapacitet od 13 ležajeva u prihvatilištu redovito je popunjen.

Dom sv. Ane za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja

Dom je u okviru nadbiskupijskog Caritasu osnovan 1993. godine. Zbroj korisnika u 2014. godini bio je 91 osoba (žene s djecom), a u prosjeku su boravili 72 dana. Dom može primiti 40 osoba i kapaciteti su uglavnom puni. Dom pruža pomoć, nadu i utjehu korisnicama i djeci koja u njega dođu. Većini od njih omogućiti započeti novi život, a pridonio je i senzibiliziranju javnosti za probleme obiteljskog nasilja.

Hospicij Marija Kozulić

Hospicij je osnovao nadbiskupijski Caritas i otvoren je 1. veljače 2013. kao ustanova koja pruža besplatnu palijativnu skrb za korisnike. U hospicij je, od njegova osnutka primljeno 299 osoba od kojih je 258 u njemu provelo posljednje dane svoga života uz vrhunsku njegu i medicinsku skrb, te najbolje uvjete koje im je njihovo zdravstveno stanje dopuštalo. Kapacitet hospicija od 14 postelja uglavnom je popunjen.

“Sve je moguće!”

Hrvatski Caritas pokrenuo 12. tradicionalnu božićnu akciju namijenjenu prikupljanju pomoći za najsiromašnije obitelji u Hrvatskoj

Božićnu akciju “Za 1000 radosti” ove godine Hrvatski Caritas provodi pod nazivom: “Sve je moguće!” Vjerujemo da upravo u blagdanskom razdoblju - kad slaveći Božić slavimo djelatnu i velikodušnu ljubav i, zahvalni za ono što smo primili, zauzvrat darujemo bližnje - potrebno je podsjetiti se i ohrabriti da kad vjerujemo, sve postaje moguće.

Pozivamo hrvatske tvrtke i građane, Vladu Republike Hrvatske, jedinice lokalne uprave i samouprave, ustanove i udruge na uključivanje u akciju „Za 1000 radosti“. Voljeli bismo da zajedno možemo uvjeriti naše siromašne sugrađane kako u svojim nevoljama, oskudici i bolesti nisu sami. Da u Hrvatskoj ima dovoljno socijalno osjetljivih, sućutnih ljudi, tvrtki, udruga, koji su im spremni priskočiti upomoć i učiniti da se njihova patnja ublaži. Da se i usred njihove usamljenosti, siromaštva i razočaranja u blagdansko vrijeme može roditi nova nada.

Sredstvima prikupljenima akcijom „Za 1000 radosti“ Hrvatski je Caritas, putem mreže nad/biskupijskih i župnih Caritasa, proteklih godina pomogao tisućama obitelji, a i ove godine želi dosegnuti najsiromašnije obitelji diljem Hrvatske.

Narukvice u škole, vrtiće i župe

I ove godine na poseban se način u akciji “Za 1000 radosti” obraćamo djeci i mladima. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta svim osnovnim i srednjim školama preporučilo je da se u akciju uključe i iskoriste ju u odgojno-obrazovnom procesu, prepoznajući kako u njoj djeca i mladi razvijaju vrijednosti solidarnosti, uzajamnosti, poštivosti, nesebičnosti i socijalne osjetljivosti, te uče postajati nositeljima promjena u društvu – počinjući od svoje lokalne sredine.

U škole je ove godine poslano više od 550.000 narukvica u 10 različitih boja, koje uz naziv akcije “Sve je moguće!” nose prigodne poruke poput: dajem sve od sebe, ne bojim se budućnosti, stvaram slobodno, usudim se sanjati, hrabro se mijenjam, vjerujem u ljubav... Noseći ih, učenici i učenice podsjećaju i sebe i druge da ako vjeruju, sve postaje moguće. Dijelom novca koji prilozima za narukvice prikupe, učenici i njihovi nastavnici sami odgovaraju na prepoznate potrebe obitelji u vlastitoj školskoj ili lokalnoj sredini. Drugim dijelom, solidarno, putem Caritasove mreže pomažu siromašnim obiteljima diljem Hrvatske.

U akciju su se uz preporuku Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport uključili i zagrebački dječji vrtići, a akcija je otvorena i za ostale zainteresirane vrtiće. Putem mreže nad/biskupijskih Caritasa 200.000 prigodnih narukvica za odrasle dostupno je i u župama/župnim Caritasima diljem Hrvatske.

Građani i tvrtke u akciju „Za 1000 radosti“ SVE JE MOGUĆE mogu se uključiti:

- novčanom uplatom na račun Hrvatskog Caritasa IBAN: HR4023400091510126452, poziv na br. 7-14 (OIB 60100836848)
- donacijom proizvoda ili usluga
- pozivima na donacijski telefon 060 9010 (cijena 6,25 kn po pozivu, PDV uključen)
- objavljivanjem informacija o akciji na mrežnoj stranici, intranetu, biltenu, novinama, elektroničkim medijima
- on-line uplatama: www.caritas.hr
- Kupnjom prigodnih narukvica u školama i župama

1000 paketa bit će podijeljeno u župama

I ovoga Božića djelatnici nadbiskupijskog Caritasa u Rijeci pripremili su 1000 paketa humanitarne pomoći koji će biti podijeljeni u svim župama Riječke nadbiskupije. Tamo će ih župnici i volonteri župnih Caritasa podijeliti najpotrebnijima: nezaposlenima, siromašnima, starima, bolesnima, obiteljima s više djece...

Ove se godine, zahvaljujući dobrotvorima, u paketima nalazi i dio blagdanskih ugodaja u formi slatkiša i božićne čestitke, a tu su dakako i osnovne namirnice kao šećer, sol, ulje, brašno, riža i pašta. Blagdanska pomoć tako će dosegnuti 1000 domova i sadrži 9 trajnih prehrambenih proizvoda. Dobrotvori ovogodišnje akcije bili su Jadranski pomorski servis, Erste banka, Karlovačka banka i Tržnice Rijeka te jedna anonimna tvrtka.